VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 68
THỨ TƯ
21.5.2025 (24.4 Ất Tỵ)
Số 61 (4195)
www.baovanhoa.vn
Email: baovanhoa@fpt.vn

Kiên quyết xử lý các sai phạm khi thực hiện sắp xếp bộ máy [2]

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:
Trả lại trục hoàng đạo và phục dựng Điện Kính Thiên... là việc hệ trọng [3]

DU LỊCH CẤT CÁNH TỪ KHO BÁU VĂN HÓA VIỆT:

Để trở thành cường quốc du lịch văn hóa

(VH). Trong kỷ nguyên của trải nghiệm và cảm xúc, khi du lịch toàn cầu đang chuyển mình mạnh mẽ theo xu hướng bản địa hóa và cá nhân hóa, Việt Nam có đủ điều kiện để vươn lên trở thành cường quốc du lịch văn hóa nếu biết khơi dậy đúng mạch nguồn sáng tạo từ kho báu di sản và đầu tư chiến lược cho công nghiệp văn hóa. [6]

Cần hình thành các không gian sáng tạo độc đáo, tăng trải nghiệm cho khách du lịch — Ảnh: P.V

HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT ĐỂ BÁO CHÍ PHÁT TRIỂN:
Kiến tạo không gian phát triển [8]

NỬA THẾ KỶ KIẾN TRÚC VIỆT NAM:
Hiểu văn hóa là "chìa khóa" xây dựng không gian Việt

[9]

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Chuyện ăn uống thời nay

● CAO CHƯ

Ẩm thực hay việc ăn uống là chuyện hằng ngày của vua quan sĩ thứ người muôn nước. Ngoài việc để duy trì sự sống, ẩm thực còn được xem là một lạc thú ở đời. Ăn được món ngon người ta cảm thấy vui thích. Để có được đồ ăn thức uống ngon miệng, người ta phải có nguồn nguyên liệu thực phẩm, chế biến tinh tế, nhiều thứ là bí quyết, lại có khi tùy thuộc vào tay nghề của từng đầu bếp, có đầu bếp được tôn là "vua" (vua bếp).

(Xem tiếp trang 2)

HOA HẬU HÒA BÌNH QUỐC TẾ NGUYỄN THÚC THÙY TIÊN BỊ BẮT VÌ HÀNH VI LỪA DỐI KHÁCH HÀNG:
"Danh tiếng không thể là tấm khiên trước pháp luật" [4]

"Đu Idol" quốc nội [10]

ĐỘI TUYỂN VẬT VIỆT NAM:
Khẳng định vị thế số 1 Đông Nam Á [14]

Kiên quyết xử lý các sai phạm khi thực hiện sắp xếp bộ máy

Bộ Chính trị, Ban Bí thư vừa ban hành Kết luận số 155-KL/TW về một số nhiệm vụ trọng tâm cần tập trung thực hiện về sắp xếp tổ chức bộ máy và đơn vị hành chính từ nay đến ngày 30.6.2025. Kết luận nêu rõ yêu cầu các cấp ủy, tổ chức đảng, các cơ quan chức năng trong quá trình triển khai các nhiệm vụ, giải pháp cần hết sức khẩn trương, chủ động, bảo đảm tiến độ, yêu cầu, bám sát các kết luận, chỉ đạo của Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, không để chậm trễ bất cứ công việc nào.

Theo đó, Kết luận nêu 6 nhiệm vụ cụ thể, trong đó nhấn mạnh chú trọng quản lý, theo dõi, đôn đốc cán bộ, đảng viên gương mẫu, chấp hành nghiêm kỷ luật lao động, nỗ lực phấn đấu hoàn thành nhiệm vụ, kiên quyết xử lý các trường hợp vi phạm, sai phạm trong công tác tổ chức, cán bộ khi thực hiện sắp xếp; chấn chỉnh tình trạng làm việc cầm chừng, ảnh hưởng đến hoạt động của bộ máy... Để kịp thời giải quyết các khó khăn, vướng mắc, phát sinh trong quá trình sắp xếp tổ chức bộ máy, bảo đảm tổ chức chính quyền địa phương 2 cấp đi vào hoạt động thông suốt theo đúng tiến độ, chất lượng, Kết luận nêu rõ việc giao các ban đảng Trung ương, Đảng ủy Chính phủ, Đảng ủy các Bộ, cơ quan ngang bộ, các Tỉnh ủy, Thành ủy khẩn trương thành lập bộ phận thường trực (đầu mối phụ trách) để tiếp nhận, hướng dẫn, giải đáp các nội dung, đề xuất, kiến nghị do các cơ quan, đơn vị, địa phương phản ánh...

T.SƯƠNG

Trang trọng lễ truy điệu, an táng 76 liệt sĩ hy sinh tại Lào trở về đất mẹ

Ngày 20.5, tại Nghĩa trang liệt sĩ huyện Nghi Lộc (Nghệ An) long trọng tổ chức Lễ truy điệu và an táng 76 hài cốt liệt sĩ quân tình nguyện và chuyên gia Việt Nam hy sinh trên đất bạn Lào qua các thời kỳ kháng chiến. Trong không khí thiêng liêng, lãnh đạo tỉnh Nghệ An, đại diện Bộ Tư lệnh Quân khu 4, các cơ quan chức năng cùng đông đảo nhân dân đã thành kính dâng hương, tiễn đưa các anh hùng liệt sĩ trở về an nghỉ trong lòng đất mẹ.

Số hài cốt trên do Đội quy tập hài cốt liệt sĩ (Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Nghệ An) tìm kiếm, cất bốc trong mùa khô 2024-2025 tại ba tỉnh Xiêng Khoảng (66 hài cốt), Xay Sổm Bun (8 hài cốt) và Viêng Chăn (2 hài cốt) thuộc nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào. Các hài cốt được tìm thấy ở độ sâu trên 1m dưới lòng đất, kèm theo nhiều di vật như hộp tiếp đạn AK, xẻng đa năng, mặt nạ phòng độc M04, đế giày vải, cúc áo bộ đội, tăng...

Các đại biểu thắp hương tri ân các liệt sĩ

Thực hiện nhiệm vụ thiêng liêng, dưới sự chỉ đạo của Ban Công tác đặc biệt Chính phủ hai nước, Bộ Quốc phòng, Bộ Tư lệnh Quân khu 4 và tỉnh Nghệ An đã phối hợp chặt chẽ với chính quyền các tỉnh Xiêng Khoảng, Viêng Chăn, Xay Sổm Bun tổ chức tìm kiếm, quy tập được 12.740 hài cốt liệt sĩ quân tình nguyện và chuyên gia Việt Nam hy sinh trên đất bạn. Trong số đó, có 1.680 hài cốt xác định được danh tính, quê quán và đã bàn giao 937 hài cốt về các địa phương để gia đình tổ chức an táng theo nguyện vọng.

Lễ truy điệu và an táng là sự tri ân sâu sắc của Đảng, Nhà nước và nhân dân đối với những người con ưu tú đã không tiếc máu xương vì nghĩa lớn, tô thắm tình đoàn kết Việt - Lào và vì độc lập, tự do của Tổ quốc.

PHẠM NGÂN

Chuyện ăn uống...

(Tiếp theo trang 1)

Người ta coi ẩm thực là một dạng thức văn hóa, văn hóa ẩm thực. Nói đến văn hóa là nói đến sản phẩm thông qua con người mới có, nó khác với tự nhiên thuần túy. Người ta cũng ví ẩm thực là một nghệ thuật (nghệ thuật ẩm thực) để nhấn mạnh tính độc đáo trong tạo tác đồ ăn thức uống. Vì là để duy trì sự sống, là một trong những lạc thú ở đời, nên trong du lịch cũng không thiếu phần ẩm thực. Ngoài cảnh trí tự nhiên hay nhân tạo hấp dẫn, các di sản văn hóa kỳ diệu, các món ẩm thực cũng có sức cuốn hút du khách đến với một địa phương nào đó.

Bên cạnh các đồ ăn thức uống truyền thống, ngày nay rất phổ biến loại thực phẩm chức năng, giúp phòng bệnh hay trong quá trình chữa bệnh. Người ta thường nói đến văn hóa ẩm thực là cái cách người ta chế biến thức ăn, cái cách mà người ta ăn uống với những sự khác nhau giữa các dân tộc, vùng miền. Điều đó không sai. Nhưng những sự cố gần đây lại khiến người viết suy nghĩ thêm một khía cạnh khác của nó.

Những thực phẩm như sữa giả, lòng dồi thiếu an toàn, thực phẩm chức năng giả đã được nhiều cơ quan chức năng phanh phui gần đây khiến mọi người phải rùng mình. Cứ thử nghĩ, sữa là thứ thường dùng cho người già, trẻ em, nhất là người bệnh nhẹ bệnh nặng, uống phải sữa giả thì hậu quả sẽ thế nào? Nếu các loại thực phẩm chức năng giả không được phát hiện, những người cần dùng cứ tin tưởng, cứ "vô tư" mà dùng, thì hậu quả thế nào? Giả dụ mua phải một cái ti vi giả nhãn hiệu thì hậu quả cuối cùng là ti vi mau hư, người mua cùng lắm là mất khoản tiền mua cái ti vi đó.

Nhưng hậu quả của thực phẩm giả, thực phẩm chức năng giả không chỉ như vậy. Đương nhiên người tiêu dùng mất khoản tiền mua nó, mà còn rước về mình mối nguy hại đối với sức khỏe, và cái này mới là mất mát lớn hơn rất nhiều. Đã có bao nhiêu người mất tiền để mua về thứ tưởng làm cho họ khỏi suy dinh dưỡng mà thêm suy dinh dưỡng, khỏi bệnh mà lại thêm bệnh, đáng ra chưa chết mà lại phải chết?

Cho nên tôi trộm nghĩ, văn hóa ẩm thực chưa nên nói gì cao siêu, trước tiên phải là sự sạch trong lương tâm của người làm ra các thứ đồ ăn thức uống. Thực phẩm giả, thực phẩm thiếu an toàn cũng sẽ tác hại đến du lịch. Nếu thực phẩm ngon có sức quyến rũ du khách thì thực phẩm giả, thực phẩm thiếu an toàn sẽ nhanh chóng khiến du khách sụt giảm, tác hại với ngành du lịch cũng rất khó đo đếm.

Thực phẩm giả, thực phẩm thiếu an toàn là thứ tác hại tức thì, trực tiếp đến sức khỏe con người, nên trên thế giới người ta đều coi trọng vấn đề kiểm định chất lượng thực phẩm. Thực phẩm phải được kiểm soát chặt chẽ. Khi có người làm thực phẩm giả, thực phẩm thiếu an toàn, kém chất lượng, sẽ bị xử phạt rất nặng, thường khi phải phá sản, không còn cơ hội hành nghề. Từ đó mới đủ sức răn đe đối với những cá nhân hay đơn vị hoặc vô ý hoặc cố tình vi phạm.

Việc phát hiện gần như cùng một thời gian nhiều thực phẩm giả, thực phẩm dỏm, cũng có thể đoán rằng nó đã từng tồn tại một thời gian dài ngắn trước đây, và tác hại của nó đã có nhưng ta chưa thể biết được mức độ sâu rộng thế nào. Lại một vấn đề liên quan cũng đáng quan tâm: Vậy tại sao trước đây không phát hiện ra? Ở đây, bên cạnh sự thông đồng trong quản lý chất lượng thực phẩm từ một số cán bộ nhà nước, thì sự không biết hay làm ngơ cũng nên xem là lỗi nghiêm trọng, bởi nó đều dẫn đến những hậu quả khôn lường cho xã hội.

Văn hóa ẩm thực không dành cho những người thiếu lòng nhân, thiếu lương tâm trách nhiệm, sống bừa bãi và hám tiền mà bất chấp sức khỏe của người khác. ■

Triển lãm tranh cổ động tấm lớn tuyên truyền thực hiện nếp sống văn minh

Bộ VHTTDL vừa ban hành Quyết định số 1392/QĐ-BVHTTDL về việc tổ chức triển lãm tranh cổ động tấm lớn tuyên truyền thực hiện nếp sống văn minh. Triển lãm nhằm tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước tới cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân về thực hiện nếp sống văn minh, khẳng định sức sống trường tồn của văn hóa dân tộc.

Đồng thời bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống, phong tục tập quán tốt đẹp, loại bỏ những hủ tục lạc hậu, hình ảnh phản cảm tạo chuyển biến tích cực, góp phần xây dựng con người có lối sống, nếp sống văn hóa lành mạnh. Cùng với nhiệm vụ phát triển kinh tế, nhiệm vụ giữ gìn và phát triển văn hóa, giữ gìn bản sắc văn hóa truyền thống, xây dựng nếp sống văn minh là hết sức cần thiết, xây dựng đất nước giàu đẹp văn minh trong quá trình hội nhập quốc tế. Qua triển lãm góp phần đẩy mạnh tuyên truyền trong các cấp, ngành và toàn xã hội; phát hiện, biểu dương và nhân rộng những tập thể, cá nhân điển hình tiên tiến, những mô hình hay, cách làm sáng tạo về tuyên truyền thực hiện nếp sống văn minh.

Triển lãm sẽ diễn ra vào tháng 6.2025 tại Quảng trường Trưng Nữ Vương, TP Long Xuyên, An Giang với số lượng tranh triển lãm từ 100 - 150 tranh. Hình thức tranh cổ động tấm lớn in trên bạt nhựa (hiflex) căng trên pa nô khung sắt. Theo Quyết định, Bộ VHTTDL giao Cục Văn hóa cơ sở, Gia đình và Thư viện chủ trì, phối hợp với các cơ quan, đơn vị liên quan tổ chức triển lãm tranh cổ động tấm lớn tuyên truyền thực hiện nếp sống văn minh theo kế hoạch đã được phê duyệt.

L.S

Quảng bá văn hóa, thể thao và du lịch Việt Nam trên nền tảng TikTok

Cục Hợp tác quốc tế (Bộ VHTTDL) và nền tảng TikTok vừa ký Bản ghi nhớ hợp tác về truyền thông, quảng bá văn hóa, thể thao và du lịch Việt Nam trên nền tảng TikTok. Bà Nguyễn Phương Hòa, Cục trưởng Cục Hợp tác quốc tế cho biết, để tăng cường hiệu quả truyền thông và quảng bá, Cục Hợp tác quốc tế sẽ phối hợp cùng TikTok triển khai các chiến dịch truyền thông trên nền tảng cho các sự kiện do Bộ VHTTDL tổ chức.

Đồng thời, hai bên sẽ cùng xây dựng năng lực số cho các đơn vị, tổ chức thuộc Bộ VHTTDL thông qua các buổi tập huấn, đào tạo về chuyển đổi số, sáng tạo nội dung số, khai thác nền tảng TikTok, và tận dụng livestream để quảng bá hình ảnh, tăng thu nhập một cách hiệu quả và sáng tạo. TikTok cũng sẽ hỗ trợ kết nối với các nhà sáng tạo nội dung có tầm ảnh hưởng để lan tỏa những giá trị văn hóa, thể thao, du lịch Việt Nam, đặc biệt là các hoạt động và sự kiện do Bộ VHTTDL tổ chức.

Ông Nguyễn Lâm Thanh, Tổng Giám đốc Công ty TNHH Công nghệ TikTok Việt Nam cho biết: "TikTok rất vinh dự được đồng hành cùng Cục Hợp tác quốc tế trong việc quảng bá văn hóa, thể thao và du lịch Việt Nam. Chúng tôi tin rằng, với sức mạnh lan tỏa của nền tảng TikTok và sự sáng tạo của cộng đồng người dùng, chúng ta có thể mang những nội dung độc đáo và hấp dẫn về Việt Nam đến với hàng trăm triệu người trên toàn thế giới".

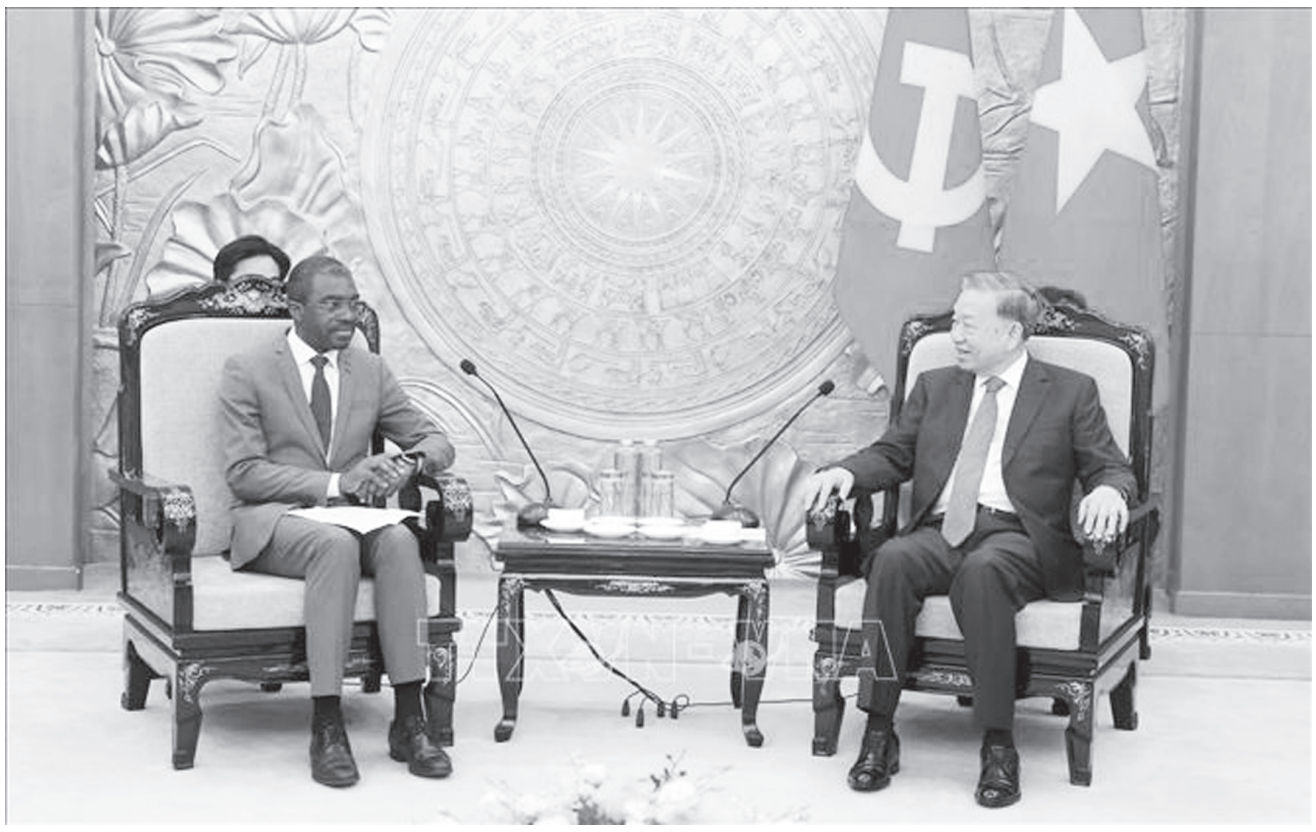
Bà Phương Hòa cũng bày tỏ tin tưởng, Bản Ghi nhớ hợp tác giữa Cục Hợp tác quốc tế và TikTok sẽ là nền tảng vững chắc để Cục Hợp tác quốc tế và TikTok tiếp tục hợp tác cùng kể câu chuyện Việt Nam một cách rộng rãi, không chỉ tại Triển lãm thế giới EXPO 2025 mà còn trên bản đồ văn hóa, thể thao và du lịch toàn cầu.

V.D

TỔNG BÍ THƯ TÔ LÂM:

Trả lại trục hoàng đạo và phục dựng Điện Kính Thiên... là việc hệ trọng

Tổng Bí thư Tô Lâm khẳng định, Việt Nam sẵn sàng chia sẻ kinh nghiệm, bài học thành công của Việt Nam cho các quốc gia; đóng góp tích cực, trách nhiệm cho sứ mệnh và công việc chung của UNESCO.

Tổng Bí thư Tô Lâm tiếp ông Lazare Eloundou Assomo, Giám đốc Trung tâm Di sản thế giới của UNESCO Ảnh: TTXVN

> *Việc trả lại trục hoàng đạo hàng ngàn năm và phục dựng Điện Kính Thiên, nơi nhân dân cả nước có thể thực hiện các nghi lễ truyền thống, tái hiện lịch sử của dân tộc, khơi dậy sức mạnh hội tụ hàng nghìn năm và gắn kết cộng đồng trong kỷ nguyên mới của dân tộc, là việc hệ trọng của đất nước Việt Nam.*
>
> *Tổng Bí thư cũng đề nghị Trung tâm Di sản thế giới hỗ trợ xây dựng hồ sơ đề cử Khu di tích Cổ Loa là di sản thế giới. Tổng Bí thư cũng đề nghị ủng hộ ghi danh di sản thế giới đối với Quần thể di tích và danh thắng Yên Tử - Vĩnh Nghiêm - Côn Sơn, Kiếp Bạc tại Kỳ họp 47 của Ủy ban Di sản thế giới (Paris, tháng 7.2025).*

Sáng qua 20.5, tại trụ sở Văn phòng Trung ương Đảng, Tổng Bí thư Tô Lâm đã có buổi tiếp ông Lazare Eloundou Assomo, Giám đốc Trung tâm Di sản thế giới của Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên Hợp Quốc (UNESCO). Tổng Bí thư Tô Lâm cảm ơn Giám đốc Trung tâm Di sản thế giới của UNESCO thăm Việt Nam, luôn đồng hành và dành nhiều tâm huyết cho công cuộc bảo tồn và phát huy di sản tại Việt Nam.

Việt Nam luôn là đối tác tích cực, tin cậy và ủng hộ UNESCO

Tổng Bí thư đề cao vai trò "Ngôi nhà trí tuệ của nhân loại" của UNESCO, thúc đẩy chủ nghĩa đa phương, duy trì hòa bình, an ninh và thúc đẩy phát triển bền vững trên thế giới; cảm ơn sự hỗ trợ và hợp tác UNESCO dành cho Việt Nam gần 50 năm qua trong phục hồi sau chiến tranh cũng như công cuộc xây dựng và phát triển đất nước hiện nay. 72 danh hiệu UNESCO ở tất cả các tỉnh, thành của Việt Nam, trong đó có 8 di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới, được coi trọng, trở thành nguồn lực đáng kể cho phát triển kinh tế - xã hội bền vững của địa phương, nâng cao sinh kế của người dân, bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa, di sản dân tộc, đóng góp cho văn minh nhân loại.

Tổng Bí thư khẳng định, Việt Nam luôn là đối tác tích cực, tin cậy và ủng hộ UNESCO, tiếp tục đóng góp hiệu quả trên cương vị là thành viên các cơ quan điều hành chủ chốt, trong đó bao gồm Ủy ban Di sản thế giới. Tổng Bí thư nhấn mạnh, Việt Nam đang nỗ lực không ngừng vươn tới kỷ nguyên phát triển giàu mạnh, thịnh vượng của dân tộc, trên cơ sở kết hợp phát triển kinh tế, xã hội, bảo vệ môi trường, phát triển văn hóa, giáo dục, khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số. Văn hóa là sức mạnh nội sinh, nền tảng tinh thần của xã hội, là nguồn lực, động lực phát triển bền vững đất nước. Chương trình mục tiêu quốc gia về phát triển văn hóa giai đoạn 2025-2035 đang được triển khai góp phần khơi thông nguồn lực cho bảo tồn, phát huy các giá trị di sản văn hóa dân tộc, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại, nâng cao đời sống văn hóa tinh thần cho nhân dân, nhất là ở vùng sâu, vùng xa; xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện, phát huy bản sắc dân tộc trong kỷ nguyên mới.

Tổng Bí thư nhấn mạnh, Việt Nam sẽ tiếp tục hội nhập sâu, rộng vào nền chính trị thế giới, nền kinh tế toàn cầu, nền văn minh nhân loại, không ngừng phấn đấu, đóng góp nhiều hơn nữa duy trì hòa bình, ổn định, phát triển ở khu vực và trên thế giới. Theo đó, Việt Nam sẵn sàng chia sẻ kinh nghiệm, bài học thành công của Việt Nam cho các quốc gia; đóng góp tích cực, trách nhiệm cho sứ mệnh và công việc chung của UNESCO. Tổng Bí thư đề nghị UNESCO, Trung tâm Di sản thế giới, đặc biệt là cá nhân Giám đốc Trung tâm Di sản thế giới, tiếp tục đồng hành và hỗ trợ Việt Nam trong việc lan tỏa các giá trị văn hóa Việt Nam ra thế giới, bảo tồn và phát huy các di sản thế giới tại Việt Nam. Trong đó, đề nghị tiếp tục ủng hộ, tư vấn để hồ sơ phục dựng Điện Kính Thiên và không gian chính Điện Kính Thiên của di sản thế giới Hoàng thành Thăng Long được UNESCO thông qua sớm nhất có thể.

Việc trả lại trục hoàng đạo hàng ngàn năm và phục dựng Điện Kính Thiên, nơi nhân dân cả nước có thể thực hiện các nghi lễ truyền thống, tái hiện lịch sử của dân tộc, khơi dậy sức mạnh hội tụ hàng nghìn năm và gắn kết cộng đồng trong kỷ nguyên mới của dân tộc, là việc hệ trọng của đất nước Việt Nam. Tổng Bí thư cũng đề nghị Trung tâm Di sản thế giới hỗ trợ xây dựng hồ sơ đề cử Khu di tích Cổ Loa là di sản thế giới. Tổng Bí thư cũng đề nghị ủng hộ ghi danh di sản thế giới đối với Quần thể di tích và danh thắng Yên Tử - Vĩnh Nghiêm - Côn Sơn, Kiếp Bạc tại Kỳ họp 47 của Ủy ban Di sản thế giới (Paris, tháng 7.2025). Đây là vùng đất tổ của Thiền phái Trúc Lâm do Phật Hoàng Trần Nhân Tông sáng lập, thể hiện tư tưởng lớn về sự đoàn kết dân tộc, hòa hợp giữa các tín ngưỡng, tôn giáo, đề cao giá trị của bao dung, yêu chuộng hòa bình trong tâm trí con người, còn nguyên giá trị đến nay; có tầm quan trọng đặc biệt về giá trị tâm linh, văn hóa và lịch sử đối với người dân Việt Nam và thế giới.

Cam kết sẽ nỗ lực hết sức để cùng Việt Nam quản lý, bảo tồn, phát huy di sản thế giới

Về phần mình, ông Lazare bày tỏ niềm vinh dự lớn lao khi được đến chào Tổng Bí thư Tô Lâm và xúc động được trở lại Việt Nam đúng vào dịp kỷ niệm 135 năm Ngày sinh Chủ tịch Hồ Chí Minh: "Anh hùng giải phóng dân tộc, Nhà văn hóa kiệt xuất". Tư tưởng và di sản của Chủ tịch Hồ Chí Minh là hiện thân sinh động cho khát vọng hòa bình, đối thoại và lan tỏa các giá trị văn hóa phổ quát, những lý tưởng nền tảng mà UNESCO không ngừng vun đắp và theo đuổi. Ông Lazare chuyển lời hỏi thăm và chúc mừng của Tổng Giám đốc UNESCO đến Tổng Bí thư, đánh giá cao kết quả chuyến thăm lịch sử của Tổng Bí thư Tô Lâm tới trụ sở UNESCO, góp phần nâng tầm quan hệ đối tác, thể hiện sự tin cậy chiến lược và tầm nhìn chung hai bên.

Giám đốc Trung tâm Di sản thế giới nhấn mạnh, Việt Nam là đối tác chiến lược quan trọng, tin cậy, tích cực, đóng góp hiệu quả, thực chất cho hợp tác UNESCO; là hình mẫu hợp tác giữa một quốc gia thành viên với Tổ chức; là điển hình trong bảo tồn và phát huy giá trị di sản. Ông cho rằng Việt Nam có nhiều sáng kiến, mô hình hợp tác trong quản lý, bảo tồn và phát huy các giá trị di sản thế giới cần được chia sẻ rộng rãi với các quốc gia thành viên khác. Giám đốc Trung tâm Di sản thế giới bày tỏ ấn tượng về sự phát triển năng động của Việt Nam, cũng như tầm nhìn và sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng thông qua những chiến lược, chính sách lớn của Việt Nam triển khai trong thời gian gần đây gắn với cải cách thể chế, thúc đẩy giáo dục, văn hóa, khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số là động lực then chốt cho phát triển đất nước. Đây chính là nền tảng vững chắc để Việt Nam tiếp tục đóng góp có trách nhiệm vào các nỗ lực toàn cầu trong bảo tồn và lan tỏa các giá trị văn hóa nhân loại.

Ông Lazare đánh giá cao bề dày truyền thống lịch sử, chiều sâu văn hóa hàng ngàn năm của Việt Nam, chia sẻ tầm nhìn và định hướng chiến lược mà Tổng Bí thư Tô Lâm nêu, nhất là trong phát huy vai trò của văn hóa và di sản cho phát triển kinh tế, xã hội bền vững. Ông cảm ơn và khẳng định ủng hộ các ý kiến của Tổng Bí thư Tô Lâm, khẳng định sẽ đồng hành, ủng hộ và tư vấn chuyên môn của UNESCO cho Việt Nam trong công tác bảo tồn, phát huy các di sản thế giới.

Trên cương vị Giám đốc Trung tâm Di sản thế giới, ông cam kết sẽ nỗ lực hết sức để cùng Việt Nam quản lý, bảo tồn và phát huy 8 khu di sản thế giới của Việt Nam, đặc biệt là việc phục dựng Điện Kính Thiên và không gian chính Điện Kính Thiên của di sản thế giới Hoàng thành Thăng Long; và ghi danh di sản thế giới mới trong thời gian tới như Quần thể Di tích và Danh thắng Yên Tử - Vĩnh Nghiêm - Côn Sơn, Kiếp Bạc; Thành Cổ Loa...

P.V (tổng hợp)

HOA HẬU HÒA BÌNH QUỐC TẾ NGUYỄN THÚC THÙY TIÊN BỊ BẮT VÌ HÀNH VI LỪA DỐI KHÁCH HÀNG:

"Danh tiếng không thể là tấm khiên trước pháp luật"

● **THU SÂM - THÙY TRANG**

Theo thông báo chính thức từ Cơ quan Cảnh sát điều tra Bộ Công an (C01), Nguyễn Thúc Thùy Tiên, Hoa hậu Hòa bình Quốc tế 2021 đã bị khởi tố, bắt tạm giam về hành vi "lừa dối khách hàng" theo Khoản 2, Điều 198 Bộ luật Hình sự.

Đây là diễn biến mới trong quá trình mở rộng điều tra vụ án sản xuất hàng giả là thực phẩm, liên quan đến hai doanh nghiệp là Công ty CP Asia Life và Công ty CP Tập đoàn Chị Em Rọt, đơn vị chủ quản sản phẩm kẹo rau Kera.

Danh tiếng, trách nhiệm và pháp luật

Vụ việc đã, đang đặt ra những câu hỏi lớn về đạo đức và trách nhiệm của những người nổi tiếng. Với sức ảnh hưởng đến công chúng, liệu họ có được phép dễ dãi trong việc chọn lựa và quảng bá sản phẩm? Liệu niềm tin từ người hâm mộ có thể bị đánh đổi chỉ bằng những hợp đồng lợi nhuận? Chuyên gia truyền thông cho rằng, khi tham gia hoạt động thương mại như quảng cáo sản phẩm, người nổi tiếng cần phải ý thức rõ ràng về hậu quả pháp lý của những lời giới thiệu sai sự thật. Đặc biệt trong các lĩnh vực ảnh hưởng đến sức khỏe, thì sự sai lệch về thông tin có thể gây hậu quả nghiêm trọng.

Tại cơ quan điều tra, Thùy Tiên thừa nhận khi bản thân là người nổi tiếng thì trách nhiệm của mình rất lớn. Cô nói: "Mọi người sẽ vì mình mà mua sản phẩm này rất nhiều". Đó là sự thừa nhận muộn màng, nhưng cũng là lời cảnh tỉnh cho bất kỳ ai đang sở hữu sức ảnh hưởng lớn trong xã hội. Danh tiếng luôn đi kèm trách nhiệm. Và khi trách nhiệm bị xem nhẹ thì không chỉ pháp luật, mà chính công chúng, những người từng tôn vinh họ cũng sẽ là "tòa án" nghiêm khắc nhất.

> *Thùy Tiên từng là gương mặt được yêu mến sau khi đăng quang Hoa hậu Hòa bình Quốc tế, nhưng việc liên quan đến sản phẩm kẹo Kera mà cô là người đồng sáng lập, quảng bá đã cho thấy một mặt tối của sự nổi tiếng. Việc dùng danh tiếng để quảng cáo sai sự thật là hành vi không thể dung thứ, bởi danh tiếng không thể là tấm khiên trước pháp luật.*
>
> **(Phó Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội PHAN VIẾT LƯỢNG)**

Hoa hậu Thùy Tiên (thứ 2 từ trái qua) và các bị can bị khởi tố
Ảnh: BỘ CÔNG AN

Chia sẻ với *Văn Hóa* xung quanh vấn đề này, nhiều ý kiến nhấn mạnh sự cần thiết phải xử lý nghiêm minh, đồng thời đặt ra yêu cầu siết chặt vai trò của người nổi tiếng trong các hoạt động quảng cáo thương mại.

Phó Chủ nhiệm Ủy ban Văn hóa và Xã hội của Quốc hội Phan Viết Lượng cho rằng, vụ việc Hoa hậu Thùy Tiên bị khởi tố không chỉ là một vụ án hình sự đơn lẻ mà còn đặt ra nhiều câu hỏi về mối quan hệ giữa danh tiếng, trách nhiệm và pháp luật trong xã hội hiện đại. Theo ông Lượng, Thùy Tiên từng là gương mặt được yêu mến sau khi đăng quang Hoa hậu Hòa bình Quốc tế, nhưng việc liên quan đến sản phẩm kẹo Kera mà cô đồng sáng lập, quảng bá đã "cho thấy một mặt tối của sự nổi tiếng". Việc dùng danh tiếng để quảng cáo sai sự thật là hành vi không thể dung thứ, bởi "danh tiếng không thể là tấm khiên trước pháp luật".

> *Thực tiễn hiện nay cho thấy, một số nghệ sĩ vì thiếu kiến thức và kỹ năng ứng xử phù hợp, đôi khi đã có những phát ngôn thiếu kiểm soát, tham gia quảng cáo sai sự thật hoặc vi phạm các chuẩn mực nghề nghiệp, dẫn đến hậu quả đáng tiếc. Những sự việc như vậy không chỉ ảnh hưởng đến uy tín cá nhân mà còn tổn hại đến hình ảnh của giới nghệ thuật biểu diễn nói chung.*
>
> **(Thứ trưởng Bộ VHTTDL PHAN TÂM)**

Phó Chủ nhiệm Phan Viết Lượng nhấn mạnh, người nổi tiếng, đặc biệt là nghệ sĩ, hoa hậu hay các KOLs cần hiểu rằng, sự nổi tiếng là một quyền lực đi kèm nghĩa vụ. Họ không chỉ được công chúng kỳ vọng bởi tài năng hay nhan sắc, mà còn bởi tính gương mẫu và trách nhiệm xã hội. Vụ việc này là lời cảnh tỉnh cho người có ảnh hưởng và cơ quan quản lý, rằng: Trong một xã hội pháp quyền, chỉ có sự trung thực và tuân thủ pháp luật mới tạo dựng được giá trị bền vững.

Răn đe nghiêm khắc để lấy lại niềm tin người tiêu dùng

Trong khi đó, đại biểu Quốc hội Phạm Văn Hòa (Đồng Tháp) bày tỏ tiếc nuối khi một người đẹp từng được công chúng yêu mến như Nguyễn Thúc Thùy Tiên lại vướng vào vụ việc nghiêm trọng. Ông cho rằng, việc một hoa hậu nổi tiếng tiếp tay cho sản phẩm giả, quảng cáo sai sự thật là không thể chấp nhận, cần được xem xét trách nhiệm nghiêm túc. "Cơ quan điều tra đã truy cứu trách nhiệm hình sự các đối tượng sản xuất, phân phối hàng giả và đang xem xét vai trò của Thùy Tiên. Dù là ai, nếu vi phạm pháp luật thì cũng phải bị xử lý. Đây không chỉ là vấn đề pháp lý, mà còn nhằm răn đe và lấy lại niềm tin người tiêu dùng", đại biểu nhấn mạnh.

Từ vụ việc, đại biểu Phạm Văn Hòa cũng đặt vấn đề về trách nhiệm của các cơ quan quản lý trong giám sát chất lượng hàng hóa. Theo ông, tình trạng hàng giả tràn lan phản ánh cơ chế hậu kiểm lỏng lẻo và việc thực thi chưa nghiêm túc từ các Bộ,

Hoa hậu Thùy Tiên, Hằng Du Mục, Quang Linh Vlogs tham gia quảng cáo kẹo rau Kera trong một phiên livestream trên mạng xã hội

Theo cơ quan chức năng, sản phẩm kẹo Kera đã bán ra thị trường 135.325 hộp, thu được 18 tỉ đồng, riêng hoa hậu Thùy Tiên được trả tiền hoa hồng gần 7 tỉ đồng

ngành liên quan như Bộ Y tế, Bộ Công Thương. Đại biểu đề xuất cần xem xét cơ chế tiền kiểm đối với một số sản phẩm ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe và niềm tin người tiêu dùng. Đồng thời, phải xử lý nghiêm người nổi tiếng tiếp tay cho hàng giả qua quảng cáo sai sự thật, cũng như cán bộ quản lý có liên đới, phải có những án phạt tương xứng với mức độ vi phạm để làm gương cho xã hội", ông nói.

Đồng quan điểm, đại biểu Quốc hội Nguyễn Thị Việt Nga (Hải Dương) nhận định, vụ việc liên quan đến Thùy Tiên và Quang Linh Vlog là đáng tiếc, bởi họ từng là hình ảnh đẹp của thanh niên Việt Nam. Tuy nhiên, sự việc cũng là hồi chuông cảnh báo về sự thiếu hụt kiến thức pháp luật trong một bộ phận người nổi tiếng. Theo bà, nhiều vi phạm khi quảng bá sản phẩm bắt nguồn từ việc thiếu hiểu biết pháp lý.

"Nếu được trang bị đầy đủ kiến thức pháp luật, có lẽ họ đã không đánh đổi sự nghiệp và hình ảnh một cách đáng tiếc như vậy", đại biểu này nói. Từ góc độ lập pháp, đại biểu Nguyễn Thị Việt Nga đánh giá cao việc dự thảo Luật Quảng cáo sửa đổi lần này đã bổ sung quy định rõ trách nhiệm pháp lý của người có ảnh hưởng khi tham gia quảng cáo. Bên cạnh đó, bà nhấn mạnh tầm quan trọng của việc tuyên truyền pháp luật tới giới nghệ sĩ, KOLs. "Người nổi tiếng cần tự ý thức nâng cao hiểu biết pháp luật, sống và làm việc theo Hiến pháp, pháp luật và chuẩn mực đạo đức. Chỉ như vậy, họ mới thực sự là hình mẫu xứng đáng trong lòng công chúng", bà Nguyễn Thị Việt Nga nhấn mạnh.

Tại lễ khai giảng Lớp bồi dưỡng "Kiến thức, kỹ năng ứng xử đối với người hoạt động trong lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn" diễn ra hôm 20.5 tại Bến Tre, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Phan Tâm đã phát biểu tâm huyết và cũng rất thẳng thắn: "Việc giữ gìn hình ảnh đẹp, uy tín và đạo đức nghề nghiệp không còn là lựa chọn, mà là yêu cầu tất yếu đối với giới làm nghệ thuật biểu diễn. Làm nghề thôi chưa đủ, mà còn phải làm người thật đẹp trong từng hành vi, từng ánh nhìn, từng lời nói". Lời nhấn mạnh ấy chính là sự nhắc nhở chân thành của Thứ trưởng đối với những người hoạt động nghệ thuật. Trong bối cảnh truyền thông mạng phát triển nhanh như hiện nay, mỗi cá nhân, đặc biệt là nghệ sĩ, người nổi tiếng, nếu không chủ động rèn luyện kỹ năng ứng xử và nhận thức pháp luật, rất dễ trượt dài trên con dốc của sự vô trách nhiệm, dẫn đến những hậu quả không thể cứu vãn. ■

Đợt tấn công cao điểm đối với thực phẩm chức năng giả

Cục An toàn thực phẩm (Bộ Y tế) vừa có công văn gửi UBND các tỉnh, thành phố đề nghị mở đợt tấn công cao điểm đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi tội phạm buôn lậu, gian lận thương mại, hàng giả, vi phạm bản quyền, xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ từ ngày 15.5 đến ngày 15.6.2025.

Cụ thể, Bộ Y tế có công văn gửi UBND các tỉnh, thành phố chỉ đạo các cơ quan chức năng mở đợt cao điểm tháng 5 đấu tranh chống sản xuất, buôn bán thuốc, thực phẩm bảo vệ sức khỏe, sữa giả, không rõ nguồn gốc xuất xứ. Công văn được ban hành theo yêu cầu của Công điện số 65/CĐ-TTg ngày 15.5 của Thủ tướng Chính phủ về việc mở đợt cao điểm đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng buôn lậu, gian lận thương mại, hàng giả, xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ. Bộ Y tế yêu cầu các tỉnh, thành phố mở đợt tấn công cao điểm đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi tội phạm buôn lậu, gian lận thương mại, hàng giả, vi phạm bản quyền, xâm phạm quyền sở hữu trí tuệ từ ngày 15.5 đến ngày 15.6 đối với các sản phẩm thuốc, thuốc có nguồn gốc từ dược liệu, mỹ phẩm, thực phẩm, thiết bị y tế, hóa chất diệt côn trùng, diệt khuẩn dùng trong gia dụng và y tế. Báo cáo kết quả thực hiện về Bộ Y tế trước ngày 20.6 để tổng hợp, báo cáo Thủ tướng Chính phủ.

Lãnh đạo các địa phương chỉ đạo các cơ quan chức năng (Ban Chỉ đạo 389 địa phương, Y tế, Công an, Quản lý Thị trường,…) đẩy mạnh công tác kiểm tra, kiểm soát, xử lý nghiêm việc buôn bán, kinh doanh thuốc giả, thuốc nhập lậu, thuốc không rõ nguồn gốc xuất xứ; tập trung đấu tranh phòng chống các loại tội phạm có tổ chức, thực hiện tốt công tác tiếp nhận. Đồng thời xử lý tin báo, tố giác tội phạm, tăng cường truyền thông để nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi của người dân trong việc phòng chống tội phạm và tội phạm có tổ chức. Đặc biệt, siết chặt công tác quản lý các ngành, nghề kinh doanh có điều kiện thuộc lĩnh vực y tế trên địa bàn, kịp thời phát hiện các hành vi vi phạm, dấu hiệu tội phạm để có biện pháp phối hợp với các đơn vị chức năng truy tìm tận gốc, nhằm ngăn chặn, xử lý và kiến nghị khởi tố trong trường hợp vi phạm theo quy định của pháp luật.

Một số thực phẩm chức năng giả vừa bị Công an Hà Nội phát hiện

Chỉ đạo Sở Y tế phối hợp với Sở KH&CN, các đơn vị liên quan phổ biến và yêu cầu các nhà khoa học, nhà quản lý của ngành y tế ký cam kết không quảng cáo, giới thiệu thông tin sai lệch, thiếu cơ sở, căn cứ khoa học, phóng đại tính năng, công dụng của sản phẩm khi chưa xác minh kỹ tài liệu pháp lý liên quan đến sản phẩm; chịu trách nhiệm trước pháp luật nếu có hành vi quảng cáo gian dối. Cùng với đó, tăng cường công tác kiểm tra, giám sát đột xuất việc thực hiện các quy định phòng, chống tham nhũng, tiêu cực nhằm kịp thời phát hiện, chấn chỉnh, xử lý nghiêm các hành vi tham nhũng, bao che, dung túng theo quy định của pháp luật.

Công chức, viên chức chịu trách nhiệm pháp lý nếu để xảy ra sai phạm trong quá trình thực thi nhiệm vụ; Chủ tịch UBND các tỉnh, thành phố chịu trách nhiệm toàn diện trước Thủ tướng Chính phủ nếu để xảy ra tình trạng sản xuất, kinh doanh, buôn bán thuốc, thực phẩm bảo vệ sức khỏe, mỹ phẩm, thiết bị y tế giả trên địa bàn.

NGUYÊN KHANG

Yêu cầu kiểm tra, xác minh thông tin quảng cáo sản phẩm Nestlé Milo

Cục An toàn thực phẩm (Bộ Y tế) vừa đề nghị Viện Dinh dưỡng Quốc gia, Sở Y tế Đồng Nai kiểm tra, xác minh thông tin và xử lý việc quảng cáo có nội dung báo cáo thử nghiệm lâm sàng của các sản phẩm Nestlé Milo. Theo đại diện Cục An toàn thực phẩm, Cục đã nhận được phản ánh của các cơ quan báo chí về việc các sản phẩm Nestlé Milo (ảnh) có nội dung quảng cáo liên quan đến báo cáo thử nghiệm lâm sàng của Viện Dinh dưỡng Quốc gia.

Căn cứ theo quy định tại Nghị định 15 của Chính phủ về quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật An toàn thực phẩm, Cục An toàn thực phẩm đã có công văn gửi Sở Y tế Đồng Nai đề nghị kiểm tra, xác minh thông tin, xử lý việc quảng cáo sản phẩm này theo quy định hiện hành. Cục An toàn thực phẩm cũng có công văn đề nghị Viện Dinh dưỡng Quốc gia khẩn trương kiểm tra, rà soát nội dung truyền thông, quảng cáo các sản phẩm trên để bảo đảm tuân thủ theo Nghị định 15 của Chính phủ và Chỉ thị 17 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước, chấn chỉnh hoạt động quảng cáo.

Trước đó, nhiều người tiêu dùng phản ánh trên bao bì của sản phẩm sữa MILO uống liền của Nestlé Việt Nam có dòng chữ: "Được thử nghiệm lâm sàng bởi Viện Dinh dưỡng". Về phía Công ty TNHH Nestlé Việt Nam khẳng định, Nestlé sử dụng kết quả nghiên cứu khoa học do Viện Dinh dưỡng Quốc gia đã thực hiện năm 2022-2023 để truyền thông là chính xác, khách quan và tuân thủ đúng các quy định. Còn phía Viện Dinh dưỡng Quốc gia đã có công văn yêu cầu Công ty TNHH Nestlé Việt Nam rà soát các nội dung truyền thông, quảng cáo sản phẩm thực phẩm; yêu cầu gỡ bỏ nếu có thông tin liên quan đến Viện Dinh dưỡng Quốc gia mà vi phạm các quy định.

B.N

Thành phố Huế tăng cường kiểm tra, xử lý karaoke di động gây ồn

UBND thành phố Huế vừa có văn bản chỉ đạo các đơn vị tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động kinh doanh văn hóa, karaoke di động gây tiếng ồn làm ảnh hưởng an ninh trật tự tại các khu dân cư trên địa bàn.

Thời gian qua, nhiều khu vực trên địa bàn thành phố Huế, tình trạng sinh hoạt văn nghệ, ca hát bằng thiết bị âm thanh phóng đại diễn ra tự phát gây ô nhiễm tiếng ồn, mất an ninh trật tự trong đô thị, khu dân cư vẫn còn phổ biến. UBND thành phố Huế đã có các chỉ đạo nhưng tại một số cơ quan, đơn vị, địa phương chưa thực hiện quyết liệt, hiệu quả; từ đó, dẫn đến tình trạng bức xúc, phản ánh của người dân vẫn còn diễn ra. Theo ghi nhận, việc phản ánh về tình trạng gây tiếng ồn ở các cơ sở kinh doanh giải trí ban đêm và việc sử dụng karaoke di động vẫn thường xuất hiện trên Hue-S (Trung tâm Giám sát, điều hành Đô thị thông minh Huế).

Để xử lý triệt để tình trạng nêu trên, UBND thành phố Huế yêu cầu Thủ trưởng các Sở, ban, ngành; lãnh đạo các địa phương cơ sở tiếp tục thực hiện công tác tuyên truyền, phổ biến, triển khai thực hiện nghiêm túc Quyết định số 238/QĐ-UBND về "Quy chế phối hợp quản lý và tổ chức hoạt động của các cơ sở hoạt động kinh doanh Bar, Beer club, Pub và các loại hình tương tự trên địa bàn thành phố Huế"; Chỉ thị 03/CT-UBND về tăng cường công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động kinh doanh Pub, Bar, Beer club, kinh doanh dịch vụ văn hóa gây tiếng ồn, làm mất an ninh, trật tự tại khu dân cư trên địa bàn thành phố Huế. UBND thành phố Huế giao Sở VHTT chủ trì, phối hợp với Công an thành phố, các Sở, ngành có liên quan lập Đoàn kiểm tra, giám sát việc thực hiện Quyết định số 238 và Chỉ thị 03 tại các cơ quan chuyên môn thuộc UBND thành phố và tại UBND các quận, huyện, thị xã.

Các tổ chức, cá nhân sử dụng các thiết bị âm thanh phóng đại gây tiếng ồn trong khu dân cư vượt quy định của QCVN 26:2010/BTNMT sẽ bị xử lý theo quy định tại Nghị định số 45/2022/NĐ-CP ngày 7.7.2022 của Chính phủ quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực bảo vệ môi trường và Nghị định 144/2021/NĐ-CP về xử phạt trong lĩnh vực an ninh trật tự, an toàn xã hội; phòng, chống tệ nạn xã hội; phòng cháy, chữa cháy; cứu hộ, cứu nạn; phòng, chống bạo lực gia đình.

S.THÙY

ĐỂ DU LỊCH CẤT CÁNH TỪ KHO BÁU VĂN HÓA VIỆT:

Bài cuối:

Làm gì để Việt Nam trở thành cường quốc du lịch văn hóa?

● ĐINH VŨ - XUÂN TOÀN

Trong kỷ nguyên của trải nghiệm và cảm xúc, khi du lịch toàn cầu đang chuyển mình mạnh mẽ theo xu hướng bản địa hóa và cá nhân hóa, Việt Nam có đủ điều kiện để vươn lên trở thành cường quốc du lịch văn hóa nếu biết khơi dậy đúng mạch nguồn sáng tạo từ kho báu di sản và đầu tư chiến lược cho công nghiệp văn hóa.

Cần hình thành các không gian sáng tạo độc đáo, tăng trải nghiệm cho khách du lịch

Phát triển hệ sinh thái công nghiệp văn hóa tại các điểm đến trọng điểm để thu hút khách du lịch

Mỗi điểm đến không bị giới hạn trong "đi - xem - về"

Trên hành trình khám phá thế giới, điều khiến mỗi du khách nhớ mãi và muốn quay lại không phải là những khách sạn sang trọng hay dịch vụ hoàn hảo, mà chính là sự khác biệt, bản sắc văn hóa địa phương, hồn cốt của mỗi vùng đất. Trong cuộc đua ngày càng khốc liệt của các điểm đến, văn hóa chính là lợi thế cạnh tranh bền vững nhất. Văn hóa không chỉ là điều được kể lại, mà trở thành một phần sống động trong trải nghiệm hiện đại. Vì thế, Việt Nam cần kiến tạo những hệ sinh thái công nghiệp văn hóa vững chắc ngay tại điểm đến.

Không dừng lại ở vài sản phẩm lưu niệm hay lễ hội truyền thống tổ chức rải rác, công nghiệp văn hóa đòi hỏi một hệ thống vận hành liên ngành, nơi các nghệ sĩ, nhà làm phim, nhạc sĩ, thiết kế, biên kịch cùng nhau thiết kế, sáng tạo nội dung. Các không gian sáng tạo, bảo tàng, sân khấu, xưởng thủ công trở thành nơi sản xuất và trình diễn. Các nền tảng số, cửa hàng văn hóa, tour chuyên đề, sự kiện nghệ thuật làm nhiệm vụ phân phối với khán giả và du khách là trung tâm của hệ sinh thái. Khi các thành tố này kết nối, nuôi dưỡng và bổ trợ cho nhau, du lịch không còn là "tiêu dùng cảnh quan" mà trở thành trải nghiệm chiều sâu văn hóa, ở đó du khách được sống cùng lịch sử, hòa vào đời sống địa phương, học nghề truyền thống, xem phim, nghe nhạc bản địa, chơi trò chơi dân gian, hay sáng tạo cùng nghệ sĩ.

Một hệ sinh thái hoàn chỉnh sẽ không chỉ nâng cao giá trị trải nghiệm, mà còn kéo dài thời gian lưu trú, tăng mức chi tiêu, thúc đẩy tiêu dùng văn hóa. Khi du khách tham gia vào các tour đêm, workshop thủ công, trình diễn thực cảnh, bảo tàng tương tác… họ trở thành người kể chuyện, những đại sứ du lịch tự nhiên, mang ký ức và sản phẩm văn hóa về quê hương, đất nước họ, tạo ra hiệu ứng lan tỏa bền vững.

Từ hệ sinh thái đó, có thể mở rộng đa dạng dòng sản phẩm: Du lịch phim ảnh, du lịch nghệ thuật, du lịch sáng tạo, du lịch làng nghề, du lịch tâm linh kết hợp trình diễn đương đại… Điều này giúp mỗi điểm đến không bị giới hạn trong "đi - xem - về", mà mở ra những hành trình sống động, đậm chất bản địa và đầy sáng tạo. Đây là hình thức quảng bá sâu sắc và hiệu quả nhất, đã từng thành công ở nhiều nước trên thế giới.

Những mô hình truyền cảm hứng

Những mô hình truyền cảm hứng đang hiện hữu ở Việt Nam, nếu được kết nối và nâng cấp, sẽ tạo nên những trục phát triển công nghiệp văn hóa liên vùng - một cấu trúc chiến lược để phát triển, định vị điểm đến. Hà Nội với không gian sáng tạo phố cổ, phố đi bộ, các liên hoan phim, lễ hội nghệ thuật đương đại; Ninh Bình với di sản hỗn hợp Tràng An, các dự án nghệ thuật thực cảnh, phim trường quốc tế; Hạ Long (Quảng Ninh) với triển lãm mỹ thuật ngoài trời, sân khấu trên vịnh, festival di sản… có thể tạo thành cụm "di sản - sáng tạo - điện ảnh"; Festival Huế với âm nhạc cung đình và nghệ thuật trình diễn trên sông Hương; Đà Nẵng với bảo tàng sống, bãi biển nghệ thuật, sự kiện trình chiếu 3D; TP.HCM với hệ sinh thái sáng tạo đô thị, các không gian nghệ thuật độc lập, phố đi bộ, lễ hội âm nhạc; Cần Thơ với chợ nổi, nghệ thuật sân khấu cải lương, di sản miệt vườn có thể hình thành cụm công nghiệp văn hóa "hiện đại - bản địa - đổi mới".

Khi các địa phương không còn phát triển du lịch theo lối đơn ngành, đơn tuyến mà theo tư duy hệ sinh thái công nghiệp văn hóa liên kết vùng, nơi con người, sáng tạo, công nghệ, di sản cùng hội tụ thì du lịch văn hóa mới thật sự cất cánh. Hệ sinh thái đó không chỉ nâng tầm sản phẩm du lịch mà còn khơi thông dòng chảy sáng tạo trong cộng đồng, tạo công ăn việc làm, giữ chân nghệ sĩ, kích hoạt tinh thần đổi mới trong từng vùng đất.

Đưa Việt Nam trở thành cường quốc du lịch văn hóa không phải là giấc mơ xa vời, mà là một lựa chọn chiến lược có cơ sở và khả thi nếu chúng ta biết đặt văn hóa vào đúng vai trò dẫn dắt, biết đầu tư dài hạn, có chính sách đồng bộ và quan trọng nhất, có khát vọng nâng tầm bản sắc Việt trong dòng chảy toàn cầu.

Du lịch là một ngành kinh tế xanh, nếu được thấm đẫm hồn cốt văn hóa, du lịch sẽ là con đường kết nối quá khứ với tương lai, kết nối thế giới với Việt Nam và kết nối mỗi người Việt với nhau qua niềm tự hào về giá trị tinh thần dân tộc. Đó không chỉ là đích đến của ngành Du lịch, mà còn là hành trình của một dân tộc đang chủ động viết nên câu chuyện phát triển bằng chính kho báu văn hóa của mình.

Chiến lược quốc gia về "sức mạnh mềm"

Để kiến tạo hệ sinh thái công nghiệp văn hóa tại các điểm đến, cần có chiến lược đồng bộ từ trung ương đến địa phương: Ban hành Chiến lược phát triển các ngành Công nghiệp văn hóa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045; giao quyền cho địa phương xây dựng mô hình riêng phù hợp đặc điểm bản sắc. Ngoài bài toán kinh tế, đây còn là chiến lược quốc gia về "sức mạnh mềm", đưa Việt Nam ra thế giới bằng bản sắc độc đáo và sự sáng tạo.

Tập trung đầu tư các thiết chế văn hóa chất lượng cao như: Bảo tàng số, nhà hát hiện đại, rạp chiếu đa năng, không gian nghệ thuật công cộng, chợ văn hóa đêm, phố đi bộ sáng tạo… Hạ tầng chính là nơi nuôi dưỡng "chất" của điểm đến và giữ chân du khách bằng sự mới mẻ liên tục. Khuyến khích đầu tư tư nhân và hợp tác công - tư với các chính sách cụ thể như: Miễn giảm thuế, ưu đãi đất đai, hỗ trợ khởi nghiệp sáng tạo văn hóa - du lịch. Doanh nghiệp chính là động lực đưa văn hóa ra thị trường và cần được tiếp cận vốn, mặt bằng, chính sách thuận lợi.

Khai phóng nguồn nhân lực sáng tạo tại chỗ qua việc liên kết với các trường nghệ thuật, đại học về văn hóa, du lịch để đào tạo và giữ chân lực lượng sáng tạo tại chỗ. Cần thiết lập các chương trình "nghệ sĩ cư trú" tại điểm đến, tổ chức trại sáng tác, các dự án nghệ thuật cộng đồng, để điểm đến trở thành môi trường sống và sáng tạo cho nghệ sĩ. Đẩy mạnh số hóa sản phẩm văn hóa: Xây dựng và đưa vào khai thác tour du lịch ảo, bảo tàng trực tuyến, thực tế tăng cường (AR), thực tế ảo (VR). Tăng cường truyền thông bằng phim ngắn, video kể chuyện… biến điểm đến thành "bối cảnh sống" để thu hút thế hệ du khách trẻ.

Những bài học của Hàn Quốc với Hallyu (làn sóng Hàn), Nhật Bản với văn hóa manga - anime, Pháp với bảo tàng và nghệ thuật thị giác, đến Hollywood - kinh đô điện ảnh thế giới của Mỹ…, cho đến khát vọng mang đậm bản sắc Việt ở: Ninh Bình, Huế, Đà Lạt (Lâm Đồng), Hà Nội hay TP.HCM tất cả đều cho thấy: "Chỉ khi nào văn hóa trở thành động lực, sản phẩm và ký ức đáng nhớ, thì du lịch mới có sức sống dài lâu".

Phát triển công nghiệp văn hóa không phải là câu chuyện riêng của ngành Văn hóa, càng không là nhiệm vụ độc lập của ngành Du lịch, mà cần sự hợp lực của cả hệ thống chính trị, năng lực doanh nghiệp và tinh thần sáng tạo của cộng đồng. Khi mỗi điểm đến Việt Nam trở thành "hệ sinh thái sáng tạo", thì không chỉ "đón khách", chúng ta còn có thể thực sự chạm vào trái tim du khách; kết nối cảm xúc, lan tỏa giá trị và định vị bản sắc Việt trên bản đồ thế giới. Đó là một quá trình đầu tư bài bản, dài hạn, cần sự dấn thân bền bỉ và tầm nhìn xa. ■

Làng Pơ'ning làm du lịch xanh bền vững

Bài, ảnh: THU HOÀI

Làng văn hóa - du lịch cộng đồng (VHDLCĐ) Pơ'ning tại xã Lăng, huyện Tây Giang (Quảng Nam) là một trong những điểm đến được khá nhiều du khách yêu thích với phát triển du lịch xanh, xây dựng sản phẩm du lịch gắn với văn hóa bản địa đặc trưng của đồng bào Cơ Tu.

Đón khách tại nhà gươl

Để định vị "thương hiệu" mô hình làng VHDLCĐ Pơ'ning phát triển theo hướng bền vững, địa phương đã hỗ trợ để bảo tồn văn hóa đặc sắc của đồng bào Cơ Tu, gắn với xây dựng sản phẩm du lịch đậm chất bản địa. Trong đó, chú trọng yếu tố bảo vệ môi trường gắn với duy trì bản sắc văn hóa của đồng bào nơi đây. Tại làng Pơ'ning, giá trị văn hóa bản địa truyền thống, giá trị cộng đồng của tộc người Cơ Tu chính là dư địa trong việc tạo sản phẩm du lịch đặc trưng, phát triển du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng bền vững cho làng.

Ông Pơlong Plênh, Phó phòng Văn hóa - Thông tin huyện Tây Giang chia sẻ, Tây Giang có 16 thành phần dân tộc, trong đó dân tộc Cơ Tu chiếm 95% dân số toàn huyện. Nơi đây còn khá nhiều ngôi làng có bề dầy về truyền thống văn hóa, lịch sử cách mạng, bảo lưu khá nguyên vẹn các giá trị văn hóa Cơ Tu. "Trong quá trình định cư, cùng chung sống và phát triển với các dân tộc tại địa bàn, người Cơ Tu đã xác lập cho mình một diện mạo kinh tế - văn hóa - xã hội khá rõ nét", ông Pơlong Plênh cho biết.

Là địa bàn cư trú lâu đời của người Cơ Tu, các giá trị văn hóa truyền thống trong làng Pơ'ning còn rất đa dạng và phong phú mang đậm bản sắc dân tộc, thể hiện tính đoàn kết, nhân văn rất cao của cộng đồng thông qua lễ hội, kiến trúc, văn hóa truyền thống, dân ca, dân vũ, nhạc cụ, làng nghề truyền thống. Làng hiện có khoảng 147 hộ, với gần 600 nhân khẩu, nói đến văn hóa của người Cơ Tu ở làng Pơ'ning, huyện Tây Giang nói riêng, người Cơ Tu ở Việt Nam nói chung không thể không nói đến các giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể đã được Bộ VHTTDL công nhận là di sản phi vật thể của quốc gia như: Nghệ thuật dệt thổ cẩm, Nghệ thuật nói lý - hát lý, Điệu múa Tân'tung - Da'dá.

Công tác bảo tồn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc Cơ Tu trong làng Pơ'ning trong những năm qua luôn được tỉnh, huyện, xã quan tâm. Đến nay làng đã thành lập được tổ dệt thổ cẩm, đan lát, chạm khắc gỗ, nói lý - hát lý, hát dân ca. Tại các hội thi, liên hoan văn hóa, văn nghệ, thể dục, thể thao trong và ngoài tỉnh, làng cũng được tạo điều kiện tham dự và mang nhiều thành tích cao, qua đó góp phần quảng bá văn hóa, hình ảnh của vùng đất này đến với bạn bè trong nước và quốc tế.

Với sự hỗ trợ của dự án 6, thời gian qua, địa phương cũng bảo tồn, phục dựng nghi thức nhập làng của đồng bào Cơ Tu. Cùng với đó bảo tồn, giới thiệu, phát huy các giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của làng như nghệ thuật trình diễn nhạc cụ, trống, chiêng, thanh la, múa Tân'tung - Da'dá, đan lát nam, đan lát nữ, dệt thổ cẩm, ẩm thực, dân ca. Tái hiện trích đoạn nghi thức tặng củi, cùng tạ ơn rừng, tạ ơn nguồn nước chung của làng, cảnh đi xúc cá, văn hóa "nuôi khách chung'', văn hóa "chia phần" đầy tính nhân văn, thể hiện tình nghĩa xóm làng yên ấm, luôn yêu thương nhau trong cộng đồng làng.

Ngành VHTTDL Quảng Nam cũng như huyện Tây Giang đã khởi động các đề án khôi phục, bảo tồn văn hóa gắn với phát triển du lịch. Nỗ lực kết nối, hình thành các điểm dừng chân dọc theo trục đường Hồ Chí Minh và các tuyến giao thông liên huyện, liên xã. Khởi động các chương trình đầu tư, nâng cấp điểm đến du lịch cộng đồng, phục vụ du khách. Đồng thời, khôi phục các làng nghề truyền thống, từ đan lát, điêu khắc cho đến dệt thổ cẩm với sự tham gia tích cực của cộng đồng. Phát triển du lịch trong câu chuyện văn hóa Cơ Tu đang được xây dựng theo lộ trình mới… Trong đó có việc xây dựng nâng cấp và khôi phục các giá trị văn hóa Cơ Tu tại làng Pơ'ning, trên cơ sở nâng cấp này, các công trình hạ tầng, thiết chế văn hóa được đầu tư phù hợp với công tác bảo tồn bản sắc truyền thống.

Nhằm để bảo tồn văn hóa trong thời gian tới, làng Pơ'ning quyết tâm phục dựng lại các ngôi nhà sàn truyền thống, trong đó phục dựng nguyên bản 2 nhà dài, 6 nhà sàn làm nơi lưu trú cho khách du lịch, một kho thóc, một máng nước chung của làng, hàng rào và cổng làng đúng bản sắc văn hóa Cơ Tu nhằm thu hút khai thác du lịch cho địa phương. Tiếp tục sưu tầm, các làng nghề truyền thống, các giá trị văn hóa vật thể và phi vật thể, khôi phục các lễ hội văn hóa truyền thống tốt đẹp, nhân văn của dân tộc Cơ Tu để tạo thành sản phẩm du lịch đặc trưng, khác biệt, có chiều sâu và chạm đến sự tử tế trong dịch vụ du lịch. ■

Phục dựng các nghi thức truyền thống tại nhà gươl

Đến với làng Pơ'ning, du khách sẽ được tìm hiểu những nét văn hóa truyền thống của người Cơ Tu

Bình Định quy hoạch Khu du lịch núi Xuân Vân

UBND tỉnh Bình Định vừa phê duyệt nhiệm vụ Quy hoạch chi tiết xây dựng Khu du lịch núi Xuân Vân, phường Ghềnh Ráng, TP Quy Nhơn.

Theo quyết định, mục tiêu quy hoạch xây dựng khu dịch vụ, du lịch nghỉ dưỡng, tận dụng cảnh quan đồi núi tự nhiên, làm điểm phát triển du lịch tham quan. Đồng thời, cụ thể hóa quy hoạch phân khu tỷ lệ 1/2.000 Khu du lịch núi Xuân Vân, phường Ghềnh Ráng (Phân khu A) và Quy hoạch phân khu tỷ lệ 1/2.000 12 phường nội thành, TP Quy Nhơn đã được duyệt; làm cơ sở cho việc quản lý và đầu tư xây dựng quy hoạch theo quy định.

Theo ông Nguyễn Tự Công Hoàng, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Bình Định, nhiệm vụ thiết kế quy hoạch thực hiện theo Nghị định số 44/2015/NĐ của Chính phủ quy định chi tiết một số nội dung về Quy hoạch xây dựng và Thông tư số 04/2022/TT-BXD của Bộ Xây dựng quy định về hồ sơ nhiệm vụ và hồ sơ đồ án quy hoạch xây dựng vùng liên huyện, quy hoạch xây dựng vùng huyện, quy hoạch đô thị, quy hoạch xây dựng khu chức năng và quy hoạch nông thôn.

Trong đó, phân tích, đánh giá các điều kiện tự nhiên, thực trạng đất xây dựng, dân cư, xã hội, kiến trúc, cảnh quan, hạ tầng xã hội, hạ tầng kỹ thuật; các quy định của quy hoạch chung, quy hoạch phân khu có liên quan đến khu vực quy hoạch. Cùng với đó, xác định chỉ tiêu sử dụng đất, hạ tầng kỹ thuật và các chỉ tiêu có liên quan cho toàn khu vực lập quy hoạch, tuân thủ theo đồ án quy hoạch phân khu 12 phường nội thành, TP Quy Nhơn.

Về quy hoạch tổng mặt bằng sử dụng đất, xác định chức năng từng công trình; chỉ tiêu sử dụng đất của từng lô đất về mật độ xây dựng, hệ số sử dụng đất, tầng cao công trình, chỉ giới xây dựng, chỉ giới đường đỏ đối với từng lô đất và trục đường; vị trí, quy mô các công trình ngầm…

PHAN HIẾU

Hoàn thiện pháp luật để báo chí phát triển

LTS: Luật Báo chí năm 2016 đã phát huy vai trò quan trọng trong việc tăng cường hiệu lực quản lý nhà nước, tạo nền tảng pháp lý cho sự phát triển của báo chí cách mạng Việt Nam trong thời kỳ mới. Tuy nhiên, sau gần một thập kỷ, trước yêu cầu ngày càng cao của thực tiễn và sự vận động không ngừng của đời sống truyền thông, việc sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Báo chí là bước đi cần thiết và cấp bách.

Bài 1: KIẾN TẠO KHÔNG GIAN PHÁT TRIỂN

● THU SÂM - HỒNG GẤM - ĐÌNH TOÁN

Trong bối cảnh báo chí đang phải đối mặt với hàng loạt thách thức, từ mô hình tổ chức, vận hành cho đến yêu cầu chuyển đổi số toàn diện..., thì việc sửa đổi Luật Báo chí đang được kỳ vọng sẽ tạo nên một "cú hích" mạnh mẽ, tháo gỡ những điểm nghẽn tồn tại bấy lâu nay.

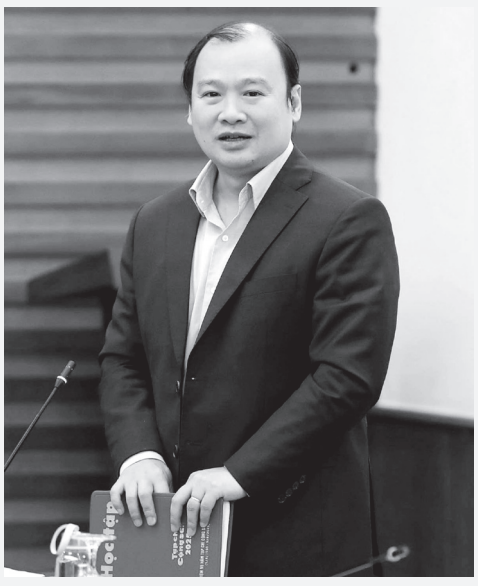
Sự điều chỉnh kịp thời này không chỉ giúp hoàn thiện hành lang pháp lý mà còn góp phần định hình một nền báo chí hiện đại, năng động, hòa nhịp với dòng chảy phát triển của truyền thông toàn cầu.

Nhiều bất cập cần khắc phục

Nhiều ý kiến cho rằng, sau hơn 8 năm thi hành Luật Báo chí 2016, luật đã bộc lộ nhiều hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu thực tiễn của hoạt động báo chí, truyền thông cùng sự phát triển của khoa học, công nghệ. Cụ thể, Luật Báo chí 2016 chưa có sự phân biệt rõ giữa báo và tạp chí, chưa phân loại các tạp chí vì thế dẫn tới tình trạng cơ quan tạp chí lợi dụng chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn nói chung của báo chí để hoạt động như cơ quan báo. Cùng với đó, quy định khái niệm về hoạt động trang thông tin điện tử, mạng xã hội cũng chưa chặt chẽ, đầy đủ.

Một tồn tại khác cũng được chỉ ra, hoạt động báo chí trên không gian mạng đang phát triển mạnh mẽ trong thời gian qua, tuy nhiên, quy định hiện hành chỉ điều chỉnh các phương thức hoạt động của báo chí truyền thống, thiếu quy định về phương thức hoạt động báo chí mới. Trong vấn đề kinh tế báo chí, hiện chưa có quy định để hình thành, phát triển cơ quan báo chí lớn, có đủ nguồn lực, đóng vai trò dẫn dắt, định hướng thông tin. Quy định về liên kết trong hoạt động báo chí chưa đủ chặt chẽ, tiềm ẩn rủi ro "tư nhân hóa báo chí" thông qua hoạt động liên kết. Cùng với đó, luật chưa quy định đầy đủ phương thức Nhà nước đảm bảo kinh phí để cơ quan báo chí thực hiện công tác tuyên truyền (giao nhiệm vụ, đấu thầu); chưa quy định cơ chế, chính sách đặc thù để phát triển cơ quan truyền thông chủ lực đa phương tiện. Đây là những thách thức lớn mà Luật Báo chí (sửa đổi) cần đưa ra giải pháp kịp thời, phù hợp với xu thế phát triển truyền thông đa phương tiện, cũng như đáp ứng định hướng từ Quy hoạch phát triển mạng lưới báo chí, phát thanh - truyền hình, thông tin điện tử, xuất bản đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt.

Tại hội thảo Hoàn thiện pháp luật để báo chí phát triển trong kỷ nguyên số vừa diễn ra mới đây, Phó Trưởng ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương Phan Xuân Thủy nhấn mạnh, việc sửa đổi Luật Báo chí là hết sức cần thiết nhằm hoàn thiện quy định pháp luật để thể chế hóa chủ trương, chính sách của Đảng về báo chí; khắc phục những hạn chế, bất cập trong quy định pháp luật về báo chí hiện hành. Cùng với đó, việc sửa đổi Luật Báo chí nhằm điều chỉnh, quản lý hoạt động báo chí phù hợp trong bối cảnh sự phát triển mạnh mẽ, nhanh chóng của khoa học, công nghệ, truyền thông hiện đại. Đồng thời, tạo hành lang pháp lý cho hoạt động báo chí phát triển trong kỷ nguyên số.

> *"Việc sửa đổi, bổ sung Luật Báo chí không chỉ là yêu cầu cấp thiết từ thực tiễn, mà còn mang ý nghĩa kiến tạo, nhằm mở đường cho báo chí bước vào "hành trình 100 năm mới". Việc hoàn thiện dự thảo Luật Báo chí lần này là những bổ sung cơ bản, hình thành không gian, cơ chế, tạo hành lang pháp lý để báo chí phát triển, giúp người làm báo có thể yên tâm làm nghề trong những năm tới.*
>
>
>
> *Trong quá trình xây dựng Luật, phải bám sát các văn bản, nghị quyết của Đảng, quy định pháp luật cùng thực tiễn để tiếp tục kịp thời tham mưu, điều chỉnh nếu có phát sinh. Trong dự thảo mới, một số nội dung đáng chú ý cần được tiếp thu các ý kiến đóng góp bao gồm kinh tế báo chí, chuyển đổi số và tổ hợp truyền thông."*
>
> **(Thứ trưởng Thường trực LÊ HẢI BÌNH)**

Đáp ứng sự phát triển nhanh của báo chí

Với những tồn tại, hạn chế, dự thảo Luật Báo chí (sửa đổi) được xây dựng dựa trên quan điểm đáp ứng sự phát triển nhanh của báo chí, truyền thông, bắt kịp xu thế phát triển hiện nay; tập trung khắc phục những tồn tại, hạn chế phát sinh từ thực tiễn. Theo đó, dự thảo lần này được xây dựng trên cơ sở bốn nhóm chính sách lớn theo Nghị quyết 148/NQ-CP của Chính phủ, gồm: Tăng cường quản lý hoạt động báo chí; nâng cao chất lượng đội ngũ làm báo; thúc đẩy kinh tế báo chí và điều

Việc sửa đổi Luật Báo chí nhằm đáp ứng yêu cầu phát triển báo chí trong giai đoạn tới **Ảnh: QUÝ LƯỢNG**

chỉnh hoạt động báo chí trên không gian mạng.

Dự thảo luật sửa đổi đã bổ sung nhiều quy định mới, tập trung vào nguyên tắc quản lý minh bạch, chặt chẽ, phân định rõ thẩm quyền giữa Trung ương và địa phương. Dự kiến có tới 30 nội dung sẽ được giao Chính phủ và các cơ quan chức năng quy định chi tiết, trong đó có 25 nội dung đưa vào nghị định và 5 nội dung do Bộ VHTTDL hướng dẫn thông qua thông tư. Một điểm mới, nổi bật là việc làm rõ khái niệm và phân loại loại hình báo chí, nhằm khắc phục tình trạng "báo hóa" tạp chí. Cụ thể, tạp chí được định nghĩa là sản phẩm chuyên biệt, chuyên ngành, chỉ cập nhật thông tin liên quan đến cơ quan chủ quản. Các sản phẩm như bản tin, đặc san tiếp tục được công nhận là sản phẩm báo chí, trong khi trang thông tin điện tử tổng hợp sẽ không được coi là báo chí.

Đáng chú ý, dự thảo luật lần này bổ sung mô hình tổ hợp báo chí truyền thông chủ lực đa phương tiện. Trong đó, tổ hợp có thể bao gồm nhiều đơn vị trực thuộc, hoạt động theo mô hình doanh nghiệp, có thể tự chủ tài chính hoặc liên doanh, liên kết. Tổ hợp báo chí truyền thông chủ lực đa phương tiện được phép có cơ quan báo chí trực thuộc, có cơ chế tài chính, lao động, tiền lương như doanh nghiệp. Cũng cần nhấn mạnh thêm đây không phải là mô hình chung mà chỉ một vài cơ quan được áp dụng.

Đây được xem là hướng đi tất yếu để báo chí thích nghi với cơ chế thị trường, nâng cao tính cạnh tranh và hiệu quả vận hành. Với báo chí hoạt động trên không gian mạng, các kênh nội dung của cơ quan báo chí trên nền tảng số sẽ phải đăng ký, kết nối hệ thống với cơ quan quản lý nhà nước. Nội dung phát hành buộc phải tuân thủ Luật Báo chí, Luật An ninh mạng và các điều ước quốc tế Việt Nam tham gia. Nhà nước sẽ đầu tư công cụ số để giám sát và đảm bảo an toàn thông tin.

Dự thảo cũng quy định rõ những hành vi bị cấm như: Trang thông tin điện tử tổng hợp, mạng xã hội tự sản xuất và phát tin như cơ quan báo chí; phát tán thông tin gây phương hại đến quan hệ đối ngoại và hình ảnh quốc gia. Một điểm nhấn quan trọng khác là việc Hội Nhà báo Việt Nam được giao quyền giám sát đạo đức nghề nghiệp người làm báo. Về thẻ nhà báo, dự thảo đề xuất bỏ quy định kỳ hạn cứng, thay bằng thời hạn 5 năm kể từ ngày cấp, cho phép cấp đổi nếu đủ điều kiện. Tuy nhiên, người làm việc tại tạp chí khoa học sẽ không được cấp thẻ nhà báo.

Dự thảo cũng mở rộng quyền xuất nhập khẩu sản phẩm báo chí cho cơ quan báo chí hoặc doanh nghiệp đủ điều kiện, đồng thời đề xuất phân quyền cho địa phương thực hiện 10 thủ tục hành chính, góp phần tăng tính chủ động, hiệu quả trong quản lý nhà nước về báo chí tại cơ sở. ***(Còn nữa)***

NỬA THẾ KỶ KIẾN TRÚC VIỆT NAM:

Hiểu văn hóa là "chìa khóa" xây dựng không gian Việt

● **PHƯƠNG ANH**

Hội thảo "Kiến trúc Việt Nam - 50 năm thống nhất đất nước" do Hội Kiến trúc sư Việt Nam (KTSVN) tổ chức ngày 20.5 tại Hà Nội, là sự kiện điểm nhấn trước thềm Lễ trao Giải thưởng Kiến trúc quốc gia 2024-2025.

Quy tụ những tên tuổi danh tiếng của nền kiến trúc nước nhà, hội thảo chia sẻ những góc nhìn đa diện về những thành tựu và tồn tại, đề xuất giải pháp đóng góp cho sự phát triển của kiến trúc Việt Nam bền vững, hiện đại và có bản sắc.

Công trình Bảo tàng Lịch sử Quân sự Việt Nam

Tối qua 20.5, Hội KTSVN tổ chức Lễ trao giải Giải thưởng Kiến trúc Quốc gia lần thứ 16 (2024-2025) tại Nhà hát Lớn Hà Nội, tôn vinh các Tác giả - Tác phẩm xuất sắc trong lĩnh vực Kiến trúc - Quy hoạch - Xây dựng nước nhà. Đây là giải thưởng cấp quốc gia cao quý nhất được trao trong lĩnh vực kiến trúc, do Thủ tướng giao cho Hội KTS Việt Nam, Bộ Xây dựng và Bộ VHTTDL phối hợp tổ chức.

Không quên nhìn vào khoảng trống

KTS Đặng Kim Khôi, Phó Chủ tịch Hội KTSVN nhấn mạnh, sự nỗ lực không ngừng nghỉ của nhiều thế hệ KTS đã đưa tới nhiều thành tựu và đổi thay vượt bậc sau nửa thế kỷ trong lĩnh vực xây dựng, kiến thiết cả về chất và lượng trên khắp mọi miền đất nước.

Phó Chủ tịch UBND TP Hà Nội, KTS Dương Đức Tuấn khẳng định, nửa thế kỷ đã trôi qua kể từ ngày non sông liền một dải, kiến trúc Việt Nam đã có những bước phát triển mạnh mẽ và toàn diện. Trên mọi miền đất nước, hàng vạn công trình đã mọc lên, kiến trúc đã hiện diện sâu sắc trong từng chuyển động phát triển của đất nước. "Kiến trúc Việt Nam ngày nay đã phát triển theo hướng hiện đại, hội nhập, không chỉ dừng lại ở việc tạo lập không gian sống mà đã thể hiện vai trò sâu sắc trong gìn giữ bản sắc văn hóa dân tộc, cải thiện chất lượng đời sống, thúc đẩy phát triển đô thị và nông thôn bền vững. Nhiều công trình đã đạt giải thưởng trong nước và quốc tế, ghi dấu sự trưởng thành vượt bậc của giới KTS Việt Nam...", ông Tuấn cho biết.

TS.KTS Phan Đăng Sơn, Chủ tịch Hội KTSVN khẳng định những đóng góp của giới nghề trong quá trình phát triển: "Nhìn lại chặng đường 50 năm để giới KTS tự hào và cùng suy nghĩ về những khoảng trống mà lĩnh vực quy hoạch, kiến trúc còn thiếu vắng. Để từ đó có một tư duy mới, tầm nhìn mới, sáng tạo mới đưa nền kiến trúc nước nhà phát triển bền vững, hiện đại, văn minh và bản sắc, lấy con người làm trung tâm, trong kỷ nguyên phát triển mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc".

GS.TS. KTS Nguyễn Quốc Thông, Chủ tịch Hội đồng Kiến trúc, Hội KTSVN nhận định, sau 50 năm với gần 40 năm mở cửa, hội nhập quốc tế, bộ mặt kiến trúc đô thị và nông thôn ở nước ta thay đổi nhanh với nhiều thành công, nhưng vẫn còn những hạn chế.

Bên cạnh những công trình kiến trúc tầm vóc, mang ý nghĩa biểu tượng quốc gia, về câu chuyện bảo tồn và phát huy giá trị di sản kiến trúc, đô thị trong nửa thập kỷ qua, KTS Nguyễn Quốc Thông nhìn nhận, lĩnh vực này đã có được nhiều dấu ấn. Hệ thống di sản kiến trúc, đô thị trên cả nước đã được đầu tư bảo tồn, tôn tạo và phát huy hiệu quả. Nhiều di tích sau khi được tu bổ, tôn tạo đã trở thành những sản phẩm du lịch, văn hóa có giá trị, góp phần thúc đẩy sự phát triển kinh tế, xã hội. Vai trò của KTS trong công tác bảo tồn di sản kiến trúc, đô thị đã từng bước khẳng định vai trò quyết định đến chất lượng của các dự án bảo tồn và phát huy giá trị di sản kiến trúc, đô thị.

Nhưng bên cạnh đó, năng lực của nhiều chuyên gia và KTS hoạt động trong bảo tồn di sản còn khá hạn chế, chưa đáp ứng được nhu cầu thực tế, dẫn đến chất lượng khoa học của hoạt động bảo tồn còn thấp. Di tích được đầu tư lớn nhưng chất lượng khoa học không đảm bảo, gây bức xúc trong xã hội.

Bảo tồn di sản kiến trúc, đô thị là lĩnh vực phức tạp đòi hỏi sự kết hợp nhiều ngành. Nhưng trên thực tế, cơ sở lý luận chuyên ngành bảo tồn di sản chưa hoàn chỉnh, dẫn đến can thiệp tùy tiện, không đảm bảo chất lượng khoa học trong hoạt động bảo tồn di sản, đồng nghĩa với việc phá hoại di sản. "Hoạt động bảo tồn, phát huy giá trị di sản còn làm nảy sinh những mâu thuẫn, xung đột. Đó là mâu thuẫn giữa bảo tồn và phát triển ở đô thị và nông thôn. Di sản xuống cấp không được quan tâm, công tác bảo tồn trong không ít trường hợp tiến hành không đúng bài bản. Kết quả là chưa tạo được lòng tin…", KTS Nguyễn Quốc Thông chia sẻ.

Từ điểm tựa quê hương, vươn mình ra thế giới

KTS Hoàng Thúc Hào từ góc nhìn về kiến trúc Việt Nam trong toàn cầu hóa, nhìn nhận, bước sang thiên niên kỷ mới, Việt Nam bước vào thời kỳ phát triển mạnh mẽ về kinh tế, đô thị hóa và hội nhập quốc tế. Kiến trúc như một tấm gương phản chiếu trực tiếp xã hội, trở nên đa chiều, đa sắc, ngày càng phân hóa rõ rệt giữa các tuyến dự án quy mô lớn mang tính biểu tượng quốc gia và quy mô vừa có tính định danh địa phương.

Theo KTS Hoàng Thúc Hào, ngày càng nhiều những đầu tư quốc tế và sự xuất hiện của các KTS nước ngoài, thậm chí là siêu sao KTS thế giới ở Việt Nam. Từ năm 2000 trở đi, các công trình mang tính biểu tượng quốc gia, có vốn đầu tư lớn và tính đại diện cao, thường được giao cho các đơn vị kiến trúc quốc tế, bởi danh tiếng và uy tín toàn cầu của họ. "Tuy nhiên, chính những ưu thế ấy cũng đặt ra vấn đề đáng suy ngẫm về vị trí, vai trò của KTS Việt ngay trên chính mảnh đất quê hương mình. Liệu chúng ta có đang bị lép vế trước sức mạnh tổ chức, công nghệ và mạng lưới toàn cầu của các đồng nghiệp bên ngoài? Đâu là hướng đi để KTS Việt có thể khẳng định bản sắc và năng lực? Đây không chỉ thách thức mà là kêu gọi một sự chuyển mình trong tư duy của giới hành nghề Việt", KTS Hoàng Thúc Hào nhấn mạnh.

Trước làn sóng hội nhập mạnh mẽ, nhiều KTS Việt Nam đã chọn một con đường khác biệt: Địa phương hóa và nhân văn hóa thiết kế. Khuynh hướng địa phương hóa thông qua phát triển kiến trúc sinh thái, kiến tạo từ vật liệu truyền thống như tre, đất, đá… Điểm chung là họ không chạy theo xu hướng biểu tượng, không hoành tráng diễn ngôn mà chú trọng "chạm" vào đời sống, khơi gợi cảm xúc, dấu ấn nhân văn sâu đậm. Quan điểm kiến trúc nhân văn, sinh thái được xã hội, cộng đồng quốc tế ghi nhận qua các giải thưởng kiến trúc danh giá. "Hiểu con người Việt Nam, hiểu văn hóa Việt Nam là chìa khóa để xây dựng không gian Việt Nam. Có lẽ, chính từ thấu hiểu ấy, KTS Việt Nam sẽ tiếp tục vươn xa, không ồn ào mà bền bỉ, kiên định. Họ đồng hành trong mỗi giai đoạn lịch sử, dựng lên gương mặt thời đại bằng chất lượng những không gian sống cho người Việt", KTS Hoàng Thúc Hào khẳng định.

"Việc tiếp cận bản sắc truyền thống cần có cách nhìn biện chứng, chọn lọc hơn, gắn với tinh thần hồn cốt thay cho mô phỏng hình thức; mỗi địa phương, vùng miền cần phát huy thế mạnh nội tại để chủ động tạo dựng bản sắc riêng trong mối liên kết hữu cơ với tổng thể, không nên dựa dẫm và e ngại sóng lan tỏa từ đô thị lớn…", Chủ tịch Hội KTS Việt Nam Phan Đăng Sơn gợi mở. ■

"ĐU IDOL" QUỐC NỘI

LTS: Nhìn từ sức hút của các chương trình *Anh trai say hi, Anh trai vượt ngàn chông gai, Chị đẹp đạp gió...* có thể khẳng định: Truyền hình thực tế không chỉ là sân chơi cho tài năng tỏa sáng, mà còn là cầu nối đưa công chúng đến gần hơn với âm nhạc và nghệ sĩ Việt. Đặc biệt, các concert "made in Vietnam" đang dần trở thành biểu tượng văn hóa mới của giới trẻ.

Chưa bao giờ, cụm từ "đu idol" với nghệ sĩ trong nước lại được sử dụng phổ biến và sôi động như hiện nay. Những buổi biểu diễn thu hút hàng chục nghìn khán giả sau loạt show thực tế thành công đã chứng minh một điều: Làn sóng "đu idol" nội địa đang chuyển mình mạnh mẽ, tạo nên một diện mạo mới đầy tự hào cho thị trường âm nhạc nước nhà.

Bài 1: "Chịu chi" để đu concert

● **NGỌC NHIÊN - THÙY TRANG - ĐÌNH TOÁN**

Nếu như trước đây, giới trẻ thường chỉ hướng sự hâm mộ của mình đến các thần tượng quốc tế - thậm chí không ngần ngại chi hàng chục triệu đồng để bay ra nước ngoài tham dự concert - thì nay, sự xuất hiện của các "anh trai", "chị đẹp" đã tái định nghĩa khái niệm "đu idol" và "đu concert"...

"Đã mắt, sướng tai" là cảm nhận của khán giả về những đêm concert "Anh trai vượt ngàn chông gai"

Định kiến rằng show âm nhạc trong nước là "xoàng xĩnh", thiếu sức hút dần bị xóa mờ. Thay vào đó, những sân khấu hoành tráng "made in Vietnam" đang tạo ra làn sóng cuồng nhiệt mới, khiến giới trẻ hào hứng xách ba lô lên đường chỉ với vài triệu đồng để "đu idol" một cách đầy tự hào.

Gian nan "săn vé"

Máy tính cấu hình tốt, đường truyền Internet nhanh, ổn định, thao tác tốc độ và chính xác... là những gì khán giả truyền tai nhau về cách thức "săn vé" các concert đình đám.

Nguyễn Minh Tú (20 tuổi, sinh viên Trường Đại học Sư phạm Hà Nội), một trong số ít người may mắn sở hữu tấm vé tham dự concert *Anh trai say hi* tại Hà Nội, chia sẻ về hành trình "săn vé" kịch tính không khác gì... một cuộc đua tốc độ. Theo đó, khán giả cần phải truy cập vào website phân phối từ rất sớm, sử dụng phần mềm đếm ngược hiển thị chính xác đến từng giây để canh giờ tải trang - bởi chỉ cần chậm một vài nhịp, bạn hoàn toàn có thể… trắng tay.

Dù thao tác cực nhanh, Minh Tú vẫn phải chấp nhận xếp sau hơn 1.000 người và chỉ mua được vé ở hạng "dưới" - vị trí không dễ để tiếp cận gần thần tượng. Dẫu vậy, mức giá gần 1.500.000 đồng vẫn được xem là khoản đầu tư không nhỏ đối với một sinh viên, cho thấy sự "chịu chi" và tâm huyết thực sự của giới trẻ trong việc ủng hộ nghệ sĩ Việt.

Phóng viên *Văn Hóa* cũng đã trực tiếp thao tác đặt vé concert *Anh trai say hi* diễn ra ngày 10.5 tại Sân vận động Quốc gia Mỹ Đình. Dù thành công sở hữu một cặp vé, nhưng vị trí không mấy lý tưởng, bởi chỉ sau khoảng 15 giây, các khu vực chính diện sân khấu, nơi có thể theo dõi thần tượng rõ nét nhất đã bị "quét sạch".

Câu chuyện này không phải cá biệt. Rất nhiều khán giả từng rơi vào tình trạng tương tự khi cố gắng săn vé concert *Anh trai vượt ngàn chông gai*. Nguyễn Huỳnh Đức (28 tuổi, nhân viên văn phòng tại TP.HCM) chia sẻ: Sau nhiều lần "lỡ hẹn" vì lượng người truy cập quá đông, mãi đến đêm diễn thứ tư tại TP.HCM, anh mới có thể cầm vé trong tay… nhưng đó là mua lại từ một người quen có kinh nghiệm "chinh chiến".

Chưa thỏa mãn, biết tin concert thứ năm sẽ tổ chức tại miền Bắc, anh Đức lập tức lên kế hoạch săn vé thật sớm, thậm chí chấp nhận trả giá cao hơn cho những người giữ chỗ thành công, miễn sao được góp mặt. "Tính cả chi phí vé, di chuyển, ăn ở ra Hà Nội cũng chưa đến 10 triệu đồng. Như vậy vẫn rẻ hơn nhiều so với ra nước ngoài xem concert", anh Đức cho biết.

Quay xe "đu idol" quốc nội

Tại các concert đình đám vừa qua, khoảnh khắc hàng chục nghìn khán giả đồng thanh hát vang từng câu từng chữ không sót một lời đã tạo nên bầu không khí bùng nổ đến mức sởn da gà. Với nhiều người, cảm giác ấy chẳng khác nào đang hòa mình vào đêm diễn của thần tượng quốc tế, nơi mọi trái tim cùng chung nhịp đập với âm nhạc.

Khán giả chờ vào sân để xem concert "Anh trai say hi" **Ảnh: BTC**

Một khán giả xúc động thừa nhận: "Chưa bao giờ tôi thuộc nhiều nhạc Việt đến vậy". Chính sự thăng hoa cảm xúc và kết nối mãnh liệt ấy đã khiến không ít người sau khi tham dự đêm diễn đầu tiên lập tức "xuống tiền" để tiếp tục đồng hành cùng thần tượng trong các đêm diễn kế tiếp.

Theo nhà báo Ngô Bá Lục, năm 2024 và những tháng đầu năm 2025 đang ghi dấu một bước ngoặt ấn tượng của nền công nghiệp âm nhạc và giải trí Việt Nam. Đây là thời điểm chứng kiến sự lên ngôi của các chương trình quy mô lớn do chính người Việt tổ chức, từ khâu đạo diễn, biên đạo, sản xuất đến nghệ sĩ biểu diễn. Sự trưởng thành toàn diện này đã khẳng định nội lực mạnh mẽ của ngành công nghiệp giải trí trong nước và còn minh chứng rõ nét rằng, các concert "made in Vietnam" đã sẵn sàng cạnh tranh với những sân khấu quốc tế.

Ca sĩ Khánh Linh cũng bày tỏ niềm vui trước sự đổi thay này. Theo cô, việc khán giả, đặc biệt là người trẻ, dành nhiều tình cảm hơn cho nghệ sĩ Việt là điều rất đáng mừng. Chính tinh thần "cháy hết mình", sự nghiêm túc trong đầu tư chất lượng nghệ thuật đã giúp nghệ sĩ chiếm trọn tình yêu từ công chúng. Khánh Linh hy vọng, thế hệ nghệ sĩ mới sẽ tiếp tục giữ vững ngọn lửa đam mê và sự chuyên nghiệp ấy để tạo ra nhiều sản phẩm âm nhạc giá trị, góp phần nâng tầm nghệ thuật biểu diễn và công nghiệp âm nhạc nước nhà.

Không thể phủ nhận, làn sóng "đu idol" nội địa thời gian qua đã trở thành hiện tượng đáng chú ý trong đời sống giải trí Việt Nam. Sự chuyển hướng trong hành vi và sở thích tiêu dùng âm nhạc cho thấy đây không đơn thuần là một trào lưu giải trí, mà là biểu hiện rõ ràng của sự thay đổi trong tư duy văn hóa và cá tính thẩm mỹ của giới trẻ.

Cùng với đó, ngành công nghiệp giải trí cũng phát triển với tốc độ mạnh mẽ. Hàng loạt gameshow, chương trình thực tế, đại nhạc hội và concert được đầu tư bài bản về nội dung, nghệ thuật và công nghệ đạt chuẩn quốc tế. Các sản phẩm không còn bó hẹp trong khung giờ truyền hình mà lan tỏa trên mọi nền tảng, giúp nghệ sĩ kết nối sâu rộng hơn với công chúng.

Tuy nhiên, để đi xa hơn, các nghệ sĩ Việt cần nhận thức rõ rằng: Đây là thời điểm vàng để xây dựng thương hiệu cá nhân một cách bài bản, đồng thời đẩy mạnh truyền thông và tương tác với người hâm mộ. Những concert thành công vừa mang lại lợi ích về kinh tế, vừa khẳng định đẳng cấp tổ chức của Việt Nam, góp phần lan tỏa giá trị văn hóa và nâng cao vị thế âm nhạc nước nhà trên bản đồ quốc tế.

Trong dòng chảy sôi động ấy, khán giả không còn chỉ là người xem, họ đã trở thành một phần của "hành trình phát triển nghệ thuật", nơi mỗi lần "đu idol" là một lần góp sức nâng đỡ những ước mơ âm nhạc Việt vươn xa. ■ ***(Còn tiếp)***

Cuộc thi hội họa về Di sản văn hóa Việt Nam trở lại với giải thưởng gần 1 tỉ đồng

Cuộc thi "Di sản văn hóa Việt Nam qua hội họa lần thứ II - năm 2025" vừa chính thức phát động tại Trường ĐH Mỹ thuật TP.HCM. Cuộc thi do Hội Di sản Văn hóa Việt Nam, Quỹ Hỗ trợ bảo tồn di sản văn hóa Việt Nam và Công ty CP Kỹ thuật Công nghiệp Á Châu phối hợp tổ chức.

Chủ đề tác phẩm tập trung phản ánh giá trị của các loại hình di sản văn hóa vật thể, phi vật thể và danh thắng trên khắp cả nước. BTC không giới hạn số lượng tranh gửi, khuyến khích thể hiện tự do về chất liệu và phong cách, từ sơn dầu, sơn mài, lụa đến các kỹ thuật in khắc, đồ họa… Thí sinh có thể gửi ảnh chụp tác phẩm để tham gia vòng sơ khảo. Tác phẩm vào vòng chung khảo sẽ tiếp tục được chọn để trưng bày triển lãm tại Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam và một số không gian văn hóa tiêu biểu.

Cơ cấu giải thưởng lên tới 975 triệu đồng; ngoài ra, 70 tác phẩm vào Chung khảo sẽ được hỗ trợ 5 triệu đồng/tác phẩm để chi trả chi phí sáng tác, kèm giấy chứng nhận từ BTC. Cuộc thi kéo dài từ tháng 9.2024 đến hết ngày 30.9.2025. Dự kiến lễ trao giải được tổ chức vào dịp kỷ niệm Ngày Di sản văn hóa Việt Nam (23.11.2025).

T.TRANG

HỒI SINH HỒN PHỐ CỔ:

Khi người trẻ viết tiếp ký ức không gian

● NGỌC HÀ

Trong dòng chảy hiện đại, việc gìn giữ những giá trị nghệ thuật kiến trúc đang trở thành một thách thức lớn. Tuy nhiên, giữa guồng quay ấy, có một thế hệ trẻ đã và đang âm thầm thắp lên ngọn lửa đam mê bảo tồn di sản bằng những hành động thiết thực, đầy cảm hứng.

Đình làng Thạc Gián - công trình kiến trúc nghệ thuật độc đáo tại quận Thanh Khê, thành phố Đà Nẵng

Những kiến trúc sư tương lai khảo sát đình làng Hải Châu

Tại Trường Đại học Bách khoa Đà Nẵng, hoạt động gắn kết giữa học tập và khảo sát thực tế tại các di tích, đình làng, công trình cổ đã trở thành hướng đi hiệu quả, không chỉ giúp sinh viên tiếp cận kiến thức một cách sinh động mà còn góp phần gìn giữ bản sắc văn hóa nghệ thuật kiến trúc địa phương.

Nối dài ký ức phố phường

Theo TS Lê Minh Sơn, Trưởng khoa Kiến trúc, Đà Nẵng vốn là một đô thị giàu chiều sâu lịch sử với nhiều công trình kiến trúc Pháp thuộc còn hiện diện cho đến ngày nay như những chứng tích sống động: Trường Ecole Franco - Annamite de Tourane (1890, nay là Trường Tiểu học Phù Đổng); Bảo tàng Điêu khắc Chăm (1919); Trụ sở Hội Liên hiệp Phụ nữ thành phố (1920)... Mỗi công trình là một mảnh ghép độc đáo, góp phần tạo nên không gian kiến trúc đặc trưng của đô thị biển miền Trung. Thế nhưng, dưới tác động của thời gian và môi trường, nhiều công trình đã xuống cấp nghiêm trọng, đòi hỏi những giải pháp bảo tồn cấp thiết.

Không chỉ dừng lại ở việc nghiên cứu lý thuyết, sinh viên ngành Kiến trúc đã trực tiếp "chạm" vào di sản qua các chuyến khảo sát thực địa. Họ đã quan sát, đo đạc, phác thảo, ghi chép tỉ mỉ từng chi tiết của các công trình cổ - từ vết rạn của mái ngói, đến lớp sơn bong tróc trên tường gạch rêu phong.

TS Nguyễn Hoàng Thân, giảng viên Trường Đại học Sư phạm Đà Nẵng, người từng tham gia Hội đồng khoa học thẩm định hồ sơ Ma nhai Ngũ Hành Sơn đệ trình UNESCO, nhấn mạnh: "Việc sinh viên trực tiếp tham gia nghiên cứu, đánh giá và đề xuất bảo tồn các công trình di sản chính là cách nuôi dưỡng tinh thần trách nhiệm đối với văn hóa nghệ thuật dân tộc. Đây là những hạt giống văn hóa đang âm thầm nảy mầm từ giảng đường".

Những nỗ lực ấy đã được ghi nhận bằng kết quả cụ thể. Cuối năm 2024, nhóm sinh viên gồm Nguyễn Chánh Trực, Phan Lành, Trần Thị Phương và Trương Thế Vinh đã xuất sắc giành giải Nhất cuộc thi "Thiết kế mô hình các công trình kiến trúc tiêu biểu tại thành phố Đà Nẵng" với mô hình Hải Vân Quan, một biểu tượng lịch sử - kiến trúc độc đáo nằm giữa đại ngàn và biển cả.

Từ năm 2023, Khoa Kiến trúc đã chủ động phối hợp với các đơn vị trên địa bàn triển khai nhiều chương trình khảo sát và bảo tồn nhà cổ, di tích tại huyện Hòa Vang. Những chuyến đi ấy chính là hành trình nuôi dưỡng tình yêu nghề, tình yêu di sản. Qua mỗi lần tiếp xúc trực tiếp với các công trình bị lãng quên, các bạn trẻ thêm thấu hiểu giá trị vô hình của di sản - thứ đang âm thầm kể lại lịch sử của một vùng đất, của một cộng đồng.

Những bản vẽ phác thảo, những trang sổ tay kỹ thuật ghi lại từng chi tiết của mái đình, cột gỗ hay cửa vòm… không chỉ là thành quả học tập, mà còn là sự nối dài ký ức dân tộc qua đôi tay và trái tim của thế hệ trẻ.

Và có lẽ, chính từ những buổi điền dã bình dị, từ những cuộc thi chuyên môn đầy thử thách, một thế hệ kiến trúc sư mới đang dần hình thành - những người không chỉ xây dựng tương lai bằng bê tông và thép, mà còn bằng tình yêu, trách nhiệm với những giá trị nghệ thuật cổ xưa nhưng đầy sức sống.

Gìn giữ đường nét thời gian bằng nghệ thuật kiến trúc

Những năm qua, Đại học Bách khoa Đà Nẵng đã chủ động "bước ra khỏi cổng trường", đồng hành cùng chính quyền huyện Hòa Vang để gìn giữ những di sản kiến trúc đặc sắc đang dần bị mai một. Từ việc viết báo cáo khoa học về kiến trúc thôn Phong Nam - một trong những ngôi làng cổ có bề dày văn hóa tiêu biểu của miền Trung, cho đến việc đề xuất và thực hiện đề tài nghiên cứu "Thiết lập hệ thống quản lý phục dựng, tôn tạo và phát huy giá trị di sản kiến trúc - cảnh quan làng cổ ở đồng bằng Hòa Vang", nhà trường đã thể hiện rõ vai trò cầu nối giữa tri thức học thuật và nhu cầu thực tiễn.

Điểm nhấn nổi bật trong chuỗi hoạt động ấy là workshop "Kiến trúc - Quy hoạch ở Hòa Vang, Phong Nam", nơi các đoàn nghiên cứu trong và ngoài trường cùng nhau trải nghiệm thực tế, lắng nghe hơi thở của đất làng, cảm nhận nhịp sống truyền thống và cùng hiến kế phát triển du lịch cộng đồng theo hướng bền vững. Làng cổ Phong Nam, nơi hiện còn bảo tồn 17 ngôi nhà cổ cùng hệ thống công trình tâm linh, đang dần hồi sinh khi có sự tiếp sức của những con người đầy nhiệt huyết.

Trong năm 2024, không gian học thuật tiếp tục được mở rộng với tọa đàm quốc tế chủ đề "Thiết lập không gian kiến trúc - cảnh quan đô thị gắn với giá trị văn hóa truyền thống đình làng Hải Châu". Tại đây, giảng viên và sinh viên khoa Kiến trúc, Kỹ thuật Xây dựng (thuộc các trường Đại học Bách khoa và Đại học Sư phạm Kỹ thuật Đà Nẵng) cùng đoàn nghiên cứu từ Học viện Công nghệ Maebashi (Nhật Bản) đã có dịp khảo sát trực tiếp di tích đình làng Hải Châu - một trong những ngôi đình cổ bậc nhất thành phố.

Được xây dựng từ thế kỷ XIX, đình Hải Châu là công trình kết tinh nghệ thuật kiến trúc truyền thống Việt Nam với mái ngói âm dương, cột gỗ đại thụ, chạm khắc tinh xảo và hệ thống hoành phi câu đối mang đậm dấu ấn thời gian. Chính quyền địa phương và cộng đồng dân cư nơi đây vẫn đang nỗ lực gìn giữ đình làng như một "điểm hẹn văn hóa", nơi mỗi mùa lễ hội, người dân trở về thắp nén nhang tưởng nhớ tiền nhân, hòa mình vào không khí lễ nghi truyền thống.

Các hoạt động nghiên cứu, khảo sát thực tế không chỉ đem lại giá trị học thuật cho sinh viên và giảng viên, mà còn góp phần hiện thực hóa những giải pháp bảo tồn hiệu quả, thiết thực cho địa phương. Sự gắn kết giữa nhà trường và cộng đồng chính là minh chứng cho một hướng tiếp cận mới: Kiến trúc không chỉ là nghệ thuật xây dựng công trình, mà còn là hành trình gìn giữ ký ức, phục dựng tinh thần văn hóa và kiến tạo tương lai từ nền móng của quá khứ. ■

Nhạc kịch *Giấc mơ Chí Phèo* tái ngộ khán giả Thủ đô

Tiếp nối thành công của đêm diễn 3.3 tại Nhà hát Hồ Gươm, BTC Nhạc kịch Broadway *Giấc mơ Chí Phèo* nhận được "cơn mưa" lời khen của khán giả về vở diễn cảm tác từ tác phẩm văn học *Chí Phèo* của nhà văn Nam Cao. Để đáp ứng nhu cầu thưởng thức của công chúng, BTC quyết định tổ chức 2 đêm công diễn ngày 6 và 7.6 để đưa Chí Phèo - Thị Nở trở lại sân khấu Hồ Gươm. Hơn cả một món quà đặc biệt, nhạc kịch *Giấc mơ Chí Phèo* gửi gắm nhiều thông điệp sâu sắc, mới mẻ, hấp dẫn. Một "tiết ngữ văn" không nhàm chán, không buồn ngủ, không lê thê mà hấp dẫn, hồi hộp, cảm xúc khó rời mắt qua từng phân cảnh, từng chuyển đoạn...

NHẬT HUY

"Ông hoàng KPop" G-Dragon đến Việt Nam biểu diễn

Những ngày qua, người hâm mộ đã vỡ òa cảm xúc khi biết thông tin "ông hoàng KPop" G-Dragon và loạt sao đình đám KPop như CL (2NE1), TEMPEST, tripleS, DPR IAN sẽ đến Việt Nam biểu diễn trên sân khấu VPBank K-Star Spark tại Sân vận động quốc gia Mỹ Đình ngày 21.6 tới đây. Với thế hệ Millennials, G-Dragon hay CL là một phần thanh xuân. Còn với GenZ, những nghệ sĩ này là những "huyền thoại KPop" mà họ luôn tò mò và ngưỡng mộ. Họ là những "icon" có một không hai, không thể thay thế, không chỉ trong lĩnh vực âm nhạc mà cả về thời trang và phong cách sống. Ngày 21.6 tới đây, họ không chỉ hát mà còn chuyên chở câu chuyện về giấc mơ, thần tượng, ký ức và những cảm hứng tích cực, sôi động đến khán giả.

MINH HÀ

Hồn đất sét bên dòng Thu Bồn

● HOÀNG HƯƠNG

Nép mình bên dòng Thu Bồn hiền hòa, làng gốm Thanh Hà như một dấu lặng thời gian giữa lòng xứ Quảng. Với bề dày hơn 500 năm lịch sử, nơi đây không chỉ lưu giữ kỹ thuật chế tác gốm thủ công lâu đời bậc nhất Việt Nam, mà còn là điểm hẹn văn hóa đặc sắc. Những sản phẩm gốm thô mộc, mang dáng dấp chân quê và độc đáo, đã làm nên tên tuổi làng nghề.

Đến Thanh Hà, du khách không chỉ chiêm ngưỡng mà còn được trải nghiệm nghệ thuật làm gốm, được chạm tay vào tinh hoa của đất trời và hòa mình vào không gian văn hóa đậm chất Việt.

Sản phẩm gốm Thanh Hà rất được du khách ưa chuộng

Du khách trải nghiệm tự tay làm gốm

Tinh hoa từ đất

Làng gốm Thanh Hà (Hội An, Quảng Nam) được hình thành vào thế kỷ XVI, trong bối cảnh nơi đây là một thương cảng sầm uất và giao thoa văn hóa giữa Việt Nam với các nước phương Tây, Nhật Bản, Trung Quốc. Theo ghi chép trong *Đại Nam nhất thống chí* của Quốc sử quán triều Nguyễn (1802-1945), gốm Thanh Hà từng được xem là một trong những thổ sản quốc gia, với các sản phẩm tinh xảo được dùng để tiến vua. Từ thế kỷ XVI đến thế kỷ XVII, gốm Thanh Hà đạt đến đỉnh cao phát triển, khi các sản phẩm không chỉ phục vụ đời sống thường nhật mà còn được xuất khẩu qua các thương thuyền đến nhiều quốc gia.

Người thợ gốm Thanh Hà thời bấy giờ nổi tiếng với tay nghề điêu luyện và được yêu mến bởi phong cách hào hoa, giao thiệp rộng rãi. Hình ảnh của họ đã đi vào thơ ca, hò vè dân gian, trở thành một phần không thể tách rời của văn hóa Hội An. Hằng năm, vào ngày 10 tháng 7 âm lịch, người dân Thanh Hà tổ chức lễ giỗ Tổ nghề gốm để tri ân những bậc tiền nhân đã đặt nền móng cho làng, đồng thời cầu mong nghề gốm tiếp tục thịnh vượng.

Một nghệ nhân cao tuổi trong làng chia sẻ: "Nhà tôi làm gốm từ đời này qua đời khác. Gốm Thanh Hà đặc biệt bởi không dùng men, chỉ có màu sành hoặc màu đỏ tự nhiên. Đó là nét riêng biệt mà không làng nghề nào có được. Sự độc đáo này bắt nguồn từ loại đất sét nâu được lấy từ lòng sông Thu Bồn, nổi tiếng với độ dẻo cao và khả năng kết dính vượt trội, tạo nên những sản phẩm vừa bền chắc vừa mang vẻ đẹp mộc mạc, độc đáo".

Không giống như nhiều làng gốm hiện đại đã chuyển sang sử dụng máy móc hoặc các phương pháp bán thủ công, Thanh Hà vẫn trung thành với quy trình chế tác truyền thống, đòi hỏi sự kiên nhẫn, khéo léo và tình yêu mãnh liệt với nghề. Đất sét nâu từ sông Thu Bồn, sau khi được khai thác, phải trải qua nhiều công đoạn xử lý phức tạp trước khi có thể đưa vào tạo hình. Đầu tiên, đất được băm nhỏ, ngâm nước, nhào nhuyễn và dùng chân đạp nhiều lần để đạt độ mịn như bột bánh. Chị Nguyễn Thị Thủy, một người dân làng Thanh Hà, giải thích: "Quy trình làm gốm ở đây rất công phu vì tất cả đều làm bằng tay. Đất phải nhuyễn mịn, không lẫn tạp chất thì mới tạo hình được. Sau khi tạo hình, sản phẩm được phơi khô cho đến khi chuyển sang màu trắng, rồi mới đưa vào lò nung ở nhiệt độ khoảng 1.000 độ C trong 24 giờ. Nếu đất còn ẩm, sản phẩm sẽ nứt vỡ khi nung".

Khi ra lò, gốm Thanh Hà mang màu đỏ đặc trưng, với âm thanh vang trong khi gõ, dấu hiệu của chất lượng vượt trội. Sản phẩm chủ yếu phục vụ đời sống hằng ngày, bao gồm chén, bát, chum, vại, bình hoa, chậu cảnh và các mô hình con vật. So với gốm từ các vùng khác như Bát Tràng (Hà Nội), Thổ Hà (Bắc Giang), Phù Lãng (Bắc Ninh)..., gốm Thanh Hà nhẹ hơn, với kiểu dáng và màu sắc phong phú, mang đậm nét dân dã.

Chị Phạm Thị Mỹ Dung, chủ cơ sở gốm Sơn Thủy, chia sẻ: "Vì làm thủ công, mỗi sản phẩm đều là độc bản. Chúng tôi cũng sáng tạo thêm các mẫu mã mới, tráng men để đáp ứng thị hiếu, nhưng vẫn giữ hồn cốt của gốm Thanh Hà. Sự độc đáo này không chỉ nằm ở kỹ thuật mà còn ở nước men, được các nghệ nhân pha chế theo công thức gia truyền, tạo nên dấu ấn riêng cho từng sản phẩm".

Hồi sinh nhờ du lịch

Làng gốm Thanh Hà từng trải qua những giai đoạn khó khăn, khi nghề gốm tưởng chừng bị mai một trước sự cạnh tranh của các sản phẩm công nghiệp hiện đại. Tuy nhiên, kể từ khi Phố cổ Hội An được UNESCO công nhận là Di sản Văn hóa Thế giới vào tháng 12.1999, làng gốm Thanh Hà đã đón nhận một luồng gió mới từ ngành du lịch, không chỉ mang lại nguồn thu nhập mà còn giúp quảng bá văn hóa và sản phẩm gốm đến với thế giới.

Ngày nay, nhiều gia đình trong làng đã mở cửa đón khách tham quan, tổ chức các buổi giới thiệu về lịch sử làng nghề và quy trình làm gốm. Du khách không chỉ được chiêm ngưỡng những sản phẩm thủ công tinh xảo mà còn có cơ hội tự tay nhào nặn đất sét, tạo ra những món quà lưu niệm độc đáo.

Công viên Đất nung Thanh Hà, nằm gần làng gốm, là một điểm nhấn quan trọng trong việc thúc đẩy du lịch. Với diện tích 6.000 m², công viên trưng bày các sản phẩm gốm, đồng thời tái hiện các công trình kiến trúc nổi tiếng thế giới bằng đất nung, như Tháp Rùa, Chùa Một Cột, Kim Tự Tháp Ai Cập... Các hoạt động trải nghiệm như làm gốm, tham quan lò nung truyền thống hay chèo thuyền trên sông Thu Bồn càng làm tăng sức hút của điểm đến này. Theo thống kê, công viên đã đón hàng ngàn lượt khách mỗi năm, góp phần đưa hình ảnh gốm Thanh Hà vươn xa.

Năm 2019, nghề làm gốm Thanh Hà được Bộ VHTTDL công nhận là "Di sản văn hóa phi vật thể cấp quốc gia", đánh dấu một cột mốc quan trọng trong hành trình bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa của làng nghề. Danh hiệu là niềm tự hào của người dân Thanh Hà và là lời khẳng định cho những nỗ lực không ngừng nghỉ của các thế hệ nghệ nhân trong việc gìn giữ nghề truyền thống.

Chị Rhea Müller, du khách đến từ Thụy Sĩ, không giấu được ngạc nhiên và ấn tượng mạnh khi ghé thăm Thanh Hà: "Ngôi làng thật đẹp, cổ kính và mang đậm nét văn hóa truyền thống. Các sản phẩm gốm ở đây thật sự tuyệt vời, tôi rất thích trải nghiệm tự làm gốm".

Làng gốm Thanh Hà không chỉ là nơi lưu giữ nghề truyền thống mà còn là cầu nối giữa quá khứ và hiện tại, giữa văn hóa Việt Nam và thế giới. Sự kết hợp hài hòa bảo tồn di sản và phát triển du lịch đã giúp Thanh Hà vượt qua thăng trầm lịch sử, khẳng định vị thế là một trong những viên ngọc quý của văn hóa Hội An.■

Lan tỏa văn hóa ứng xử trong giới nghệ thuật biểu diễn từ miền Tây sông nước

Hôm qua 20.5, tại TP Bến Tre, Trường Cán bộ quản lý VHTTDL đã tổ chức lễ khai giảng Lớp bồi dưỡng "Kiến thức, kỹ năng ứng xử đối với người hoạt động trong lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn" năm 2025.

Phát biểu tại lễ khai giảng, Thứ trưởng Bộ VHTTDL Phan Tâm nhấn mạnh vai trò quan trọng của văn hóa ứng xử đối với nghệ sĩ trong bối cảnh chuyển đổi số và truyền thông xã hội phát triển mạnh mẽ. Theo Thứ trưởng, chuẩn mực ứng xử không chỉ thể hiện đạo đức nghề nghiệp mà còn là "bản lĩnh văn hóa" của người nghệ sĩ trước công chúng.

"Bộ VHTTDL tổ chức lớp bồi dưỡng này trước hết là để nhắc nhở sứ mệnh cao cả của giới nghệ thuật biểu diễn: Nghệ sĩ - dù ở bất kỳ lĩnh vực nào cũng là người mang trong mình một trách nhiệm đặc biệt, không chỉ sáng tạo, biểu diễn hay truyền tải cái đẹp, mà còn góp phần nuôi dưỡng tâm hồn xã hội, đặc biệt là thế hệ trẻ... Vì lẽ đó, chúng ta mới cần đến những quy tắc ứng xử không phải để ràng buộc, mà để cùng nhau nhắc nhớ: Làm nghề thôi chưa đủ, mà còn phải làm người thật đẹp trong từng hành vi, từng ánh nhìn, từng lời nói", Thứ trưởng chia sẻ.

Thứ trưởng đánh giá cao việc tổ chức lớp bồi dưỡng tại Bến Tre - vùng đất giàu truyền thống cách mạng và văn hóa nghệ thuật, đặc biệt là Cải lương và Đờn ca tài tử Nam Bộ. Việc lựa chọn Bến Tre làm địa điểm tổ chức lớp học thể hiện sự quan tâm đến việc nuôi dưỡng nhân cách nghệ sĩ từ nền tảng văn hóa địa phương.

Lớp bồi dưỡng hướng tới mục tiêu lan tỏa văn hóa ứng xử đẹp trong giới nghệ thuật, xem đây là hành trang không thể thiếu trong nghề nghiệp, trong cuộc sống đối với mỗi người nghệ sĩ. Thứ trưởng mong muốn, thông qua lớp bồi dưỡng, mỗi học viên sẽ chủ động rèn luyện đạo đức nghề nghiệp, phát huy vai trò truyền cảm hứng tích cực cho cộng đồng.

Đối tượng tham gia lớp bồi dưỡng gồm: Lãnh đạo, quản lý các Nhà hát và đơn vị nghệ thuật thuộc Bộ VHTTDL; viên chức hoạt động nghệ thuật; lãnh đạo các cơ sở đào tạo, nghiên cứu; lãnh đạo Sở, Phòng Văn hóa và các đơn vị nghệ thuật, cơ sở đào tạo trực thuộc Sở VHTTDL, Sở VHTT các tỉnh, thành phố.

THÙY TRANG

HÔN LỄ NGƯỜI THÁI Ở CAO SƠN:

Nơi tình yêu kết trái, gắn kết yêu thương

● NGUYỄN LINH

Từ lễ "tẳng cẩu" đánh dấu bước ngoặt trưởng thành của người con gái, đến nghi thức "rửa chân", một phép thanh tẩy trước khi bước vào cuộc sống hôn nhân, phong tục cưới hỏi của đồng bào Thái ở bản Son, xã Lũng Cao (huyện Bá Thước, Thanh Hóa) là những lát cắt văn hóa đầy ý nghĩa và giàu tính nhân văn.

Dẫu thời gian trôi đi, nhịp sống hiện đại len lỏi đến từng nếp nhà sàn, những nghi lễ ấy vẫn được các gia đình gìn giữ như một phần thiêng liêng của nguồn cội. Bởi hơn cả một nghi thức, đó là cách cộng đồng vun đắp cho sự gắn bó bền chặt giữa hai bên trai gái và là lời chúc phúc gửi gắm yêu thương cho đôi trẻ trên hành trình chung sống.

Nghi thức "tẳng cẩu" là dấu mốc trưởng thành của người con gái Thái

Tìm bạn đời và lễ dạm ngõ

Cao Sơn, vùng đất hội tụ ba bản Son, Bá, Mười, nơi 95% dân số là đồng bào Thái - từ bao đời nay vẫn xem hôn nhân là cột mốc thiêng liêng trong đời người. Nơi đây, tình yêu nảy nở từ những cuộc gặp gỡ tự nhiên giữa trai gái, và khi đôi trẻ "ưng bụng" nhau, họ sẽ báo tin cho cha mẹ, mở đầu cho hành trình se duyên theo đúng phong tục truyền thống. Lúc này, vai trò của ông bà mối bắt đầu, không chỉ là người kết nối hai nhà, mà còn là biểu tượng của uy tín và văn hóa, từng lời nói đều mang ý nghĩa gắn kết cộng đồng.

Lễ dạm ngõ được thực hiện trang trọng: Nhà trai mang sính lễ gồm gạo, rượu, trầu cau, bánh kẹo... nhờ ông bà mối sang nhà gái "ngỏ lời". Nếu đôi bên thuận tình, ngày lành tháng tốt sẽ được chọn để bàn bạc kỹ càng về lễ cưới. Tùy từng dòng họ, số lượng "gánh lễ" có thể là 4, 6, 8, 10 hoặc 12. Mỗi gánh lễ gồm các sản vật bản địa như gà, cá khô, thịt chua, thuốc lào… được buộc lạt đôi, sắp xếp cẩn thận thể hiện sự tôn trọng dành cho nhà gái. Đặc biệt, những món quà mang ý nghĩa tinh thần như vòng bạc, trâm cài, nhẫn cưới cho cô dâu và mẹ vợ là sự tri ân công lao dưỡng dục và là biểu hiện của tình cảm bền chặt giữa hai gia đình.

Trong không khí chuẩn bị rộn ràng, nhà gái cũng tất bật dệt vải, may váy áo, thêu khăn tay và chuẩn bị chăn gối làm quà tặng nhà trai - vừa là lời chào thân tình, vừa là minh chứng cho sự khéo léo, đảm đang của người con gái. Sáng sớm ngày cưới, nghi thức "tẳng cẩu" diễn ra - búi tóc lên đỉnh đầu như một dấu mốc đánh dấu sự trưởng thành và gắn bó với người bạn đời. Sau lễ này, người phụ nữ Thái sẽ không được xõa tóc, trừ khi trở thành góa phụ, biểu tượng cho sự chung thủy son sắt.

Cô dâu tất bật may váy áo, thêu khăn tay... để chuẩn bị cho đám cưới

Người thực hiện nghi lễ thường dùng nước cỏ mần trầu để chải tóc, rồi khéo léo búi cao, cài trâm bạc và dặn dò cô dâu những điều cần ghi nhớ khi về nhà chồng. Đó là khoảnh khắc thế hệ đi trước trao truyền kinh nghiệm sống, vun bồi đạo lý làm vợ, làm con trong mái ấm gia đình.

Khoảng 10 giờ sáng, đoàn nhà trai đến trong tiếng khèn, lời ca, trang phục sắc màu rực rỡ. Cô dâu rạng ngời trong váy áo truyền thống, đón lời chúc phúc từ họ hàng hai bên. Tại bàn thờ tổ tiên, ông bà mối đại diện nhà trai dâng lễ, giới thiệu thành viên trong gia đình, chú rể quỳ lạy cha mẹ vợ, xin phép rước cô dâu về nhà mình. Nhiều gia đình còn tổ chức lễ "tạ ơn cha mẹ" ngay trong ngày cưới - một nghi thức đầy xúc động, thể hiện lòng biết ơn sâu sắc, vốn trước kia thường làm sau khi con gái đã vững vàng kinh tế.

Chờ đến giờ đẹp, cô dâu được gửi sang nhà hàng xóm. Khi đến giờ hoàng đạo, chú rể rước nàng về, nơi nghi lễ "rửa chân" chờ đón. Mẹ chồng đích thân dùng gáo dừa múc nước từ nồi đồng để rửa chân cho các con. Nghi thức tuy giản dị nhưng đầy ý nghĩa: Gột sạch bụi bặm, mở ra hành trình sống mới trong đại gia đình.

Tiếp đó là nghi lễ "trải chăn đệm". Bốn bà hạnh phúc gồm hai người từ mỗi bên nội - ngoại, đều là phụ nữ hiền hậu, gia đình ấm êm, sẽ lần lượt trải giường, chăn, nệm theo đúng trình tự: Đồ của cô dâu trước, chú rể sau. Họ chúc đôi trẻ trăm năm hạnh phúc bằng những lời tốt lành. Một người trong số đó ngồi lên giường, ôm gối và làm động tác ru con - biểu tượng cho lời chúc sớm sinh quý tử, xây dựng cuộc sống đầm ấm, viên mãn.

Giữ gìn hồn cốt văn hóa Thái giữa nhịp sống hiện đại

Không chỉ là sự kiện gắn kết đôi lứa, lễ cưới của người Thái ở Cao Sơn còn là dịp để cộng đồng quây quần, sẻ chia niềm vui và nối dài mạch văn hóa truyền thống. Trong không khí rộn ràng ấy, nam nữ hai họ cất lời hát khắp - hình thức hát giao duyên đặc sắc, vừa là lời chúc phúc, vừa là chất xúc tác cho những mối lương duyên mới nảy nở giữa đêm vui sum họp. Qua từng nhịp khèn, câu hát, tình người lan tỏa, kết nối các thế hệ trong vòng tay cộng đồng.

Dẫu thời đại mới khiến một số nghi lễ cổ truyền như tục ở rể hay nghi thức rửa chân dần mai một, thì những nghi thức mang giá trị đạo đức sâu sắc như lễ tạ ơn cha mẹ, lễ trải chăn đệm vẫn được trân trọng gìn giữ như phần hồn của văn hóa Thái không thể thiếu trong mỗi mái ấm.

Ông Hà Nam Ninh, người am tường văn hóa Thái tại thị trấn Cành Nàng (huyện Bá Thước) chia sẻ: "Phong tục cưới hỏi của người Thái vẫn giữ được những nét tinh túy cốt lõi. Trong mỗi nghi lễ, người ta thấy rõ lòng thủy chung, sự hiếu thảo và trách nhiệm xây dựng tổ ấm. Đó chính là giá trị nuôi dưỡng cuộc sống hôn nhân thuận hòa, bền chặt của người Thái".

Trong xu thế phát triển du lịch cộng đồng, những nghi thức cưới hỏi truyền thống nếu được khai thác bài bản sẽ không chỉ là điểm nhấn văn hóa độc đáo, mà còn trở thành cầu nối đưa bản sắc dân tộc đến gần hơn với bạn bè muôn phương. Gìn giữ phong tục là giữ lại một phần ký ức và là cách bảo tồn những giá trị sống đẹp, trao truyền cho thế hệ mai sau ngọn lửa yêu thương và lòng tự hào văn hóa. ■

Còn nhiều rào cản trong phòng, chống tảo hôn ở vùng DTTS

Hôm qua 20.5, tại TP.HCM, Phân hiệu Học viện Phụ nữ Việt Nam tổ chức Hội thảo khoa học quốc gia với chủ đề "Tiếp cận liên ngành trong phòng, chống tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống ở vùng dân tộc thiểu số - Vì tương lai của trẻ em". Sự kiện nằm trong khuôn khổ Dự án 8 thuộc Chương trình Mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021-2030.

Theo đánh giá tại Hội thảo, tảo hôn và hôn nhân cận huyết thống vẫn là những vấn đề nhức nhối trong các cộng đồng DTTS, để lại nhiều hệ lụy nghiêm trọng về sức khỏe sinh sản, chất lượng dân số, quyền trẻ em và phát triển bền vững. Nhiều nguyên nhân sâu xa được chỉ ra như: Tập quán văn hóa, kinh tế khó khăn, trình độ học vấn thấp và thiếu hiểu biết pháp luật...

Mặc dù đã có nhiều nỗ lực, kết quả phòng, chống tảo hôn tại nhiều địa phương vẫn chưa đạt mục tiêu giảm 2-3%/năm như đề ra trong Đề án giai đoạn 2015-2025. Các chuyên gia nhận định, cần tiếp cận tổng thể, liên ngành, thay vì đơn lẻ, để can thiệp hiệu quả và bền vững.

Tại Hội thảo, các mô hình phối hợp giữa y tế, giáo dục, tư pháp, truyền thông và các tổ chức đoàn thể đã được chia sẻ. Việc tăng cường giáo dục, đặc biệt là giáo dục giới tính, kỹ năng sống cho trẻ em gái DTTS, cùng với truyền thông phù hợp văn hóa địa phương được xác định là hai yếu tố then chốt để ngăn ngừa tảo hôn.

T.TRANG

TIN THỂ THAO

Chờ CLB nữ TP.HCM làm nên kỳ tích

Vào lúc 15 giờ chiều nay 21.5 (giờ Việt Nam) tại Vũ Hán (Trung Quốc), CLB nữ TP.HCM sẽ thi đấu trận bán kết Giải AFC Women's Champions League 2024/2025, sân chơi được ví như "Cup C1 châu Á" với đội chủ nhà là CLB nữ Wuhan Jiangda. Đây là trận đấu lịch sử của bóng đá nữ Việt Nam khi lần đầu tiên có một đội bóng thi đấu bán kết tại giải đấu châu lục.

Dù bị đánh giá thấp hơn và lại chơi trên sân khách nhưng các cầu thủ nữ TP.HCM quyết tâm tạo bất ngờ. Để chuẩn bị cho trận đấu này, đội có thời gian hội quân tại TP.HCM, sau đó ra Hà Nội tập huấn thi đấu với đội tuyển nữ Việt Nam (hòa 0-0). Đội đã đến Vũ Hán vào ngày 18.5 và có 2 ngày tập luyện, làm quen với mặt sân và thích nghi với thời tiết địa phương.

Với sự chuẩn bị cùng lòng quyết tâm, CLB nữ TP.HCM được kỳ vọng sẽ viết tiếp trang sử mới cho bóng đá nữ nước nhà.

H.L

Tuyển điền kinh dự giải châu Á

Tại Giải điền kinh vô địch châu Á 2025 diễn ra tại Gumi (Hàn Quốc) vào cuối tháng này, đội tuyển điền kinh Việt Nam sẽ tham dự với các tổ nội dung trọng điểm và nỗ lực giành kết quả tốt nhất. Ban huấn luyện đội xác định tầm quan trọng của giải đấu và sẽ cử đội hình mạnh nhằm kiểm tra thành tích để hướng tới nắm bắt chuyên môn, trước khi dự Asian Games 20 năm 2026 và trước đó là SEA Games 33.

Tại giải năm 2023, điền kinh Việt Nam giành 1 HCV (nội dung 4x400m nữ) và 1 HCĐ (nội dung nhảy 3 bước nữ). Năm nay, điền kinh Việt Nam kỳ vọng huy chương ở tổ tiếp sức 4x400m nữ và Nguyễn Thị Oanh tại 2 nội dung sở trường là 3.000m vượt chướng ngại vật và 1.500m nữ.

Để chuẩn bị cho giải đấu này, các VĐV đã tích cực tập luyện trong thời gian qua, một số tổ nhóm nội dung thi đấu các giải quốc tế tại Singapore, Hồng Kông (Trung Quốc).

L.H

Đá cầu giành 2 HCV thế giới

Giải đá cầu vô địch đồng đội thế giới 2025 vừa diễn ra ở Pháp do Liên đoàn Đá cầu thế giới tổ chức, thu hút 11 quốc gia và vùng lãnh thổ tham dự. Tại giải, đội tuyển đá cầu Việt Nam thi đấu với 25 VĐV, tranh tài ở tất cả nội dung. Kết thúc giải, các VĐV Việt Nam giành được 2 HCV, 1 HCB và 1 HCĐ để xếp hạng nhất toàn đoàn. Trong đó, 2 tấm HCV được các VĐV Việt Nam chiến thắng trước các đối thủ đến từ Trung Quốc tại nội dung đồng đội nam và đồng đội nữ. Tấm HCB có được ở nội dung đôi nam, còn HCĐ là ở nội dung đôi nữ.

Sau giải đấu ở Pháp, đội tuyển đá cầu Việt Nam sẽ tiếp tục chuẩn bị chuyên môn để hướng tới dự Giải vô địch châu Á 2025 ở Hồng Kông (Trung Quốc) trong tháng 6.

V.H

ĐỘI TUYỂN VẬT VIỆT NAM:

Khẳng định vị thế số 1 Đông Nam Á

VĨNH HY

Đội tuyển vật Việt Nam tiếp tục khẳng định vị thế số 1 khu vực khi đoạt 24 HCV, 15 HCB và 3 HCĐ để giành ngôi nhất toàn đoàn tại Giải vật vô địch Đông Nam Á 2025 vừa diễn ra ở Singapore. Đây được xem là bước chuẩn bị không thể tốt hơn để vật Việt Nam hướng đến những mục tiêu quan trọng trong thời gian tới, đặc biệt là SEA Games 33 tại Thái Lan vào tháng 12.

Tại giải, đội tuyển vật Việt Nam dự tranh với 30 tuyển thủ (15 nam, 15 nữ), thi đấu ở các nội dung đối với vật tự do, vật cổ điển nam, vật tự do nữ theo hệ vô địch và nhóm tuổi trẻ U17. Đây là giải quốc tế thứ hai trong năm của vật Việt Nam (đội đã dự giải châu Á trong tháng 3), được xác định là "cữ dượt" quan trọng nhằm rà soát, đánh giá lực lượng, hướng tới mục tiêu dài hạn tại SEA Games 33 và các đấu trường châu lục.

Thêm một lần nữa, các đô vật Việt Nam thể hiện sức mạnh vượt trội tại đấu trường Đông Nam Á, bỏ xa các đoàn như Thái Lan, Malaysia hay Indonesia để bảo vệ ngôi nhất toàn đoàn. Trong thành tích ấn tượng tại giải năm nay, đội tuyển vật Việt Nam ghi nhận 3 chị em tuyển thủ Nguyễn Thị Mỹ Linh (53 kg nữ), Nguyễn Thị Mỹ Trang (57 kg nữ), Nguyễn Thị Mỹ Hạnh (62 kg nữ) cùng giành HCV. Ở giải năm ngoái tại Thái Lan, các đô vật Việt Nam đã đứng đầu toàn đoàn với 29 HCV. Đội cũng có được thứ hạng tương tự ở giải năm 2023 tại Campuchia với 26 HCV.

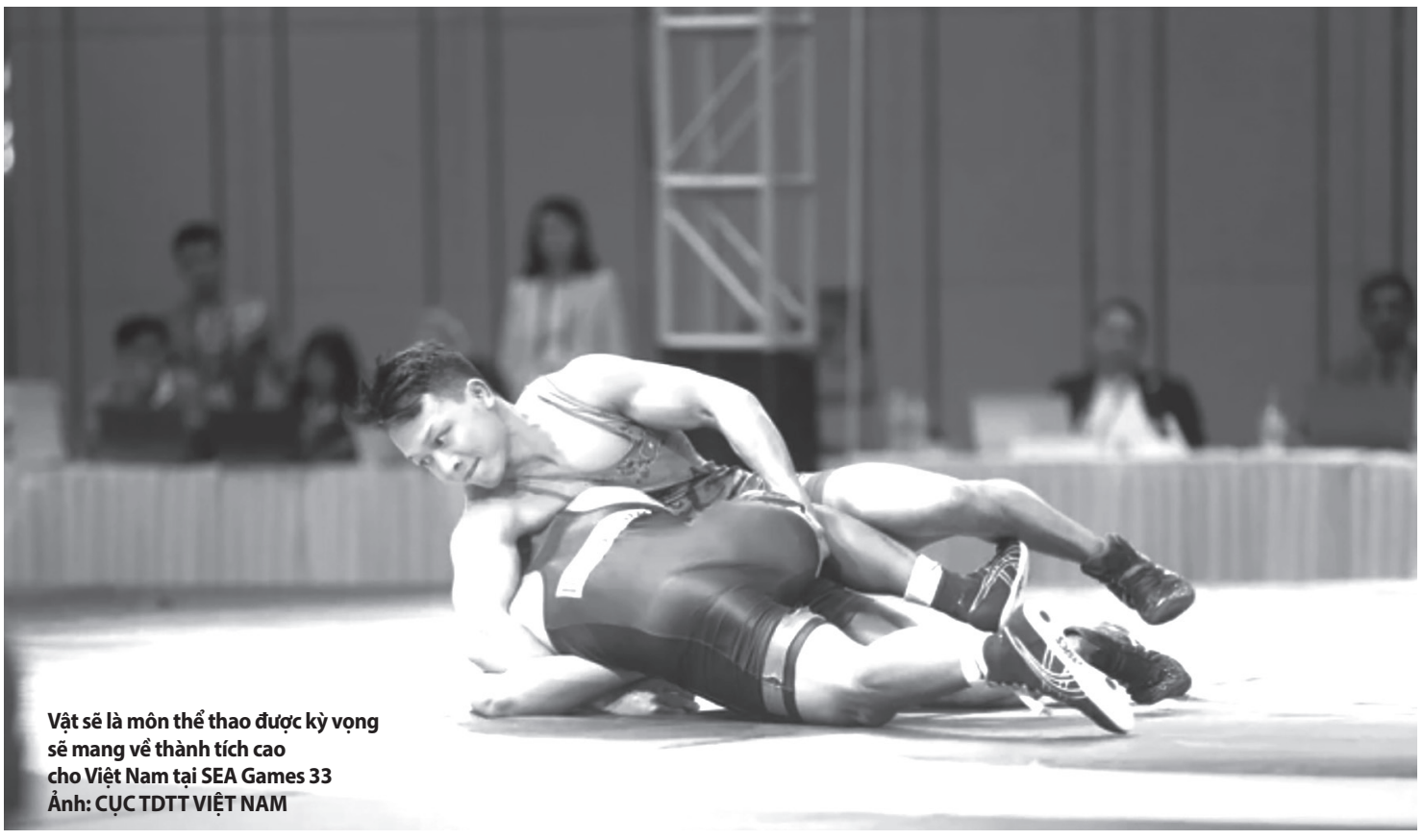
Thành công vang dội tại giải Đông Nam Á không chỉ khẳng định vị thế số 1 của vật Việt Nam trong khu vực, mà còn mở ra những kỳ vọng mới về thế hệ VĐV kế thừa - những người có thể đưa bộ môn này tiến xa hơn ở các đấu trường châu lục và quốc tế trong tương lai. Tại giải, bên cạnh các trụ cột, nhiều VĐV trẻ triển vọng đã được ban huấn luyện lựa chọn cử tranh tài ở nhóm tuổi U17 để tích lũy, chuẩn bị cho các mục tiêu trong tương lai, có thể kể đến như: Hoài Thu, Thảo Thơm, Hồng Hạnh, Kiều Trang, Vũ Thị Thảo, Gia Huy, Mạnh Đạt, Đình Hiếu, Chí Hào, Hải Anh, Bảo Nam…

Ông Tạ Đình Đức, phụ trách bộ môn vật (Cục TDTT Việt Nam), Tổng thư ký Liên đoàn Vật Việt Nam cho biết: "Thông qua bảng thành tích của đội tuyển tại giải đấu năm nay cho thấy nhiều VĐV trẻ đã khẳng định được trình độ, tài năng, triển vọng. Họ nhận được đánh giá cao từ ban huấn luyện, giới chuyên môn, bởi những VĐV trẻ được tham dự giải lần này đều là những gương mặt tiềm năng, được chọn lựa khá kỹ lưỡng thông qua các buổi tập luyện, kiểm tra trình độ. Các em sẽ nâng cao trình độ bản thân nếu có thêm nhiều cơ hội thi đấu quốc tế".

Giải vô địch vật dân tộc quốc gia 2025 vừa diễn ra tại Nam Đàn (Nghệ An) với ngôi nhất toàn đoàn thuộc về Hà Nội (3 HCV, 4 HCB, 4 HCĐ), hạng nhì và ba lần lượt thuộc về Bắc Giang (2 HCV, 1 HCB, 4 HCĐ) và chủ nhà Nghệ An (2 HCV, 4 HCĐ). Giải quy tụ gần 200 đô vật đến từ 17 đoàn có phong trào luyện tập vật dân tộc phát triển mạnh trong cả nước như: Hải Phòng, Ninh Bình, Bắc Ninh, Hà Nội, Tuyên Quang, Thái Nguyên, Quân đội, Nghệ An... Các đô vật tranh tài ở 18 hạng cân từ 48 kg đến 130 kg với 230 trận đấu. Không chỉ là sân chơi thể thao quy mô lớn, giải đấu còn góp phần bảo tồn và phát huy những giá trị văn hóa truyền thống đặc sắc của dân tộc, khích lệ tinh thần thượng võ, ý chí quật cường, khơi dậy lòng tự hào, tình yêu quê hương, đất nước, con người Việt Nam.

Hiện tại, bộ môn vật đang khẩn trương, hoàn tất xây dựng kế hoạch đào tạo, huấn luyện, thi đấu đối với VĐV triển vọng. Trong đó, giai đoạn sắp tới từ năm 2026 tới năm 2030, vật Việt Nam đã xây dựng mục tiêu thành tích cụ thể tập trung vào từng đấu trường chính như SEA Games hay Asian Games. Từ đó, bộ môn, ban huấn luyện sẽ có kế hoạch đầu tư phù hợp với từng nhóm VĐV được lựa chọn theo tiêu chí và đấu trường khác nhau.

Không chỉ có thành tích vượt trội tại các giải vô địch Đông Nam Á, trong thời gian qua vật luôn được xem là "mỏ vàng" của thể thao Việt Nam tại đấu trường SEA Games. Tại SEA Games 32 ở Campuchia vào năm 2023, vật là đội tuyển có thành tích tốt nhất của Đoàn thể thao Việt Nam khi giành được 13 HCV, 4 HCB và 1 HCĐ, vượt chỉ tiêu đề ra và đứng nhất toàn đoàn. Trước đó tại SEA Games 31 năm 2022 trên sân nhà, vật Việt Nam thi đấu áp đảo khi giành đến 17 HCV trong số 18 nội dung, đứng hạng nhất toàn đoàn. Sẽ không có gì bất ngờ nếu vật Việt Nam đặt mục tiêu bảo vệ thứ hạng trên tại SEA Games 33. Với thực lực, trình độ cũng như thành tích có được tại giải vô địch Đông Nam Á vừa qua bên cạnh sự chuẩn bị kỹ lưỡng, các đô vật Việt Nam hoàn toàn có thể hướng đến mục tiêu giữ vững vị thế số 1 tại kỳ đại hội trên đất Thái Lan. ■

Vật sẽ là môn thể thao được kỳ vọng sẽ mang về thành tích cao cho Việt Nam tại SEA Games 33
Ảnh: CỤC TDTT VIỆT NAM

Cuộc hồi sinh ngoạn mục của Đà Nẵng

● **KHẢI HƯNG**

Tưởng chừng đã buông xuôi trong cuộc đua trụ hạng V.League 2024/2025, Đà Nẵng bất ngờ trỗi dậy mạnh mẽ. Với tinh thần kiên cường và một Bùi Tiến Dũng đang chơi thứ bóng đá hay nhất sự nghiệp, đội bóng sông Hàn đang viết lại hành trình sinh tồn tưởng chừng đã an bài.

Chiến thắng trong "trận cầu 6 điểm" với đối thủ trực tiếp Quảng Nam giúp Đà Nẵng sống lại hy vọng trụ hạng

Từ đáy bảng và những tháng ngày bị lãng quên, Đà Nẵng đang sống lại bằng một hành trình không tưởng. Với tinh thần kiên cường, sự trở lại của Bùi Tiến Dũng và khát vọng không buông xuôi, đội bóng sông Hàn đang viết nên một kịch bản khó tin tại V.League 2024/2025.

Có thời điểm, người ta đã gạch tên Đà Nẵng khỏi cuộc chơi. Đội bóng này từng chìm sâu ở vị trí cuối bảng suốt nhiều vòng đấu. Cụ thể, Đà Nẵng rớt xuống đáy bảng từ vòng 9 và suốt thời gian dài không hề có dấu hiệu vẫy vùng. Lối chơi rệu rã, phòng ngự lỏng lẻo và tinh thần tập thể xuống dốc khiến họ bị coi là ứng viên rớt hạng số một, thậm chí mặc nhiên xuống hạng. Trong khi các đối thủ như TP.HCM, SLNA hay Bình Định có dấu hiệu hồi phục, Đà Nẵng vẫn loay hoay tìm kiếm sự ổn định mà không có lời giải rõ ràng.

Tuy nhiên, bóng đá luôn chứa đựng những điều không thể ngờ tới. Bước ngoặt đầu tiên của Đà Nẵng đến ở vòng 22, khi họ đánh bại Bình Định 3-1 trên sân nhà. Bàn thắng quyết định được ghi ở phút bù giờ cuối cùng do công của Bùi Tiến Dũng, thủ môn tưởng như đã bị quên lãng trong màu áo nhiều đội bóng trước đó. Dẫn trước 1-0 nhờ cú đá phạt đền thành công ở phút 27, nhưng Đà Nẵng đã để Bình Định gỡ hòa 1-1 khi trận đấu bước sang phút 78. Khoảnh khắc ấy khiến sân Hòa Xuân chìm vào một sự lo lắng tột độ. Nếu tỉ số hòa được giữ đến hết trận, đội bóng sông Hàn không chỉ mất 2 điểm quý giá mà còn đối mặt nguy cơ bị Bình Định duy trì khoảng cách xa xôi.

Thế nên với Đà Nẵng, những phút cuối trận chẳng khác nào "sinh tử chiến". Tất cả đều hiểu chỉ có 3 điểm mới giúp họ tiếp tục nuôi hy vọng sống sót ở V.League mùa này. Và rồi, điều không tưởng đã xảy ra ở phút bù giờ 90+5. Từ một tình huống cố định cuối cùng, thủ môn Bùi Tiến Dũng quyết định bỏ lại khung thành trống trải để lên tham gia tấn công. Khi bóng bật ra đúng vào vị trí của anh ở mép vòng cấm, Dũng tung cú dứt điểm, bóng lại khẽ chạm chân một hậu vệ Bình Định, đổi hướng rồi từ từ lăn vào lưới. 2-1 cho đội chủ nhà, sân Hòa Xuân như vỡ òa. Chưa dừng lại ở đó, trong một pha phản công cuối cùng, Phi Hoàng ấn định chiến thắng 3-1 cho đội bóng áo cam.

Trong phòng thay đồ sau trận, Bùi Tiến Dũng được đồng đội vây quanh chúc mừng. Thủ thành này chia sẻ: "Thật sự lúc đó chúng tôi không còn gì để mất nên tất cả phải dồn lên. Tôi chỉ nghĩ đơn giản là lên hỗ trợ anh em, không ngờ bóng đến chân mình. Tôi sút theo bản năng, rồi may mắn là nó chạm hậu vệ đối phương và đi vào lưới. Một bàn thắng quan trọng nhất sự nghiệp, chắc chắn rồi. Và tôi hạnh phúc vì nó đã giữ lại hy vọng cho cả đội".

Trận thắng ấy không chỉ mang lại 3 điểm, mà còn như liều thuốc đánh thức tinh thần cả đội. Sự lăn xả, quyết đoán và thái độ thi đấu máu lửa của anh ở trận gặp Quảng Nam vòng 23, tiếp tục giúp Đà Nẵng giành chiến thắng trong trận cầu 6 điểm, dù phải chơi thiếu người từ phút thứ 4. Và Tiến Dũng không đơn độc. Bàn thắng của Văn Long từ sai lầm của thủ môn đối phương là minh chứng cho sự tỉnh táo và tận dụng thời cơ của toàn đội. Dưới thời HLV Lê Đức Tuấn, Đà Nẵng không còn đá để đẹp, họ đá để sống. Chiến thuật của đội bóng sông Hàn chuyển hẳn sang hướng thực dụng. Thay vì chơi tấn công kiểm soát, họ chủ động phòng ngự số đông, rình rập cơ hội và sẵn sàng chấp nhận lùi sâu trong phần lớn thời gian. Sự thay đổi ấy giúp Đà Nẵng trở nên khó lường và đặc biệt nguy hiểm trong các trận đấu then chốt.

Sau vòng 23, đội bóng sông Hàn có 20 điểm, tạm vượt lên Bình Định và chỉ còn kém đội xếp trên Quảng Nam chỉ 2 điểm. Khi mùa giải còn 3 vòng đấu, Đà Nẵng đã tự kéo mình trở lại cuộc chơi sinh tử. Điều khiến câu chuyện này đặc biệt hơn cả nằm ở chỗ họ không có ngôi sao đắt giá, không có dàn ngoại binh chất lượng vượt trội. Họ chỉ có sự đồng lòng. Và đôi khi, trong bóng đá, như trong cuộc sống, chừng đó là đủ để tạo nên phép màu.

Sau vòng 23, khoảng cách giữa nhóm từ hạng 8 đến hạng 14 chỉ là 7 điểm, tương đương hai trận thắng. HAGL (27 điểm), Bình Dương (26 điểm), TP.HCM (25 điểm), SLNA (23 điểm), Quảng Nam (22 điểm), Đà Nẵng (20 điểm), Bình Định (19 điểm, chưa đá vòng 23), tất cả đều chưa an toàn. Một chiến thắng có thể đổi vận, một trận thua có thể đẩy cả mùa giải xuống vực. Chính sự hồi sinh của Đà Nẵng đã khiến những đội từng tạm yên tâm như SLNA hay TP.HCM cảm thấy sức nóng phả sau gáy. Bình Định, đội từng đứng nửa trên bảng xếp hạng đầu mùa, đã phải thay HLV vì phong độ sa sút và sức ép từ phía sau. Còn Quảng Nam đã thất bại trong trận cầu 6 điểm, để rồi bị đẩy xuống nhóm nguy hiểm.

Trong bối cảnh ấy, Đà Nẵng nổi lên như một kẻ khó chịu. Họ đá đơn giản, thực dụng, không áp lực về hình ảnh và đó lại là thứ mà nhiều đội bóng khác đang thiếu. Với sự xuất thần của Bùi Tiến Dũng, khả năng tận dụng cơ hội của Văn Long, sự cứng rắn từ hệ thống phòng ngự và bản lĩnh từ ghế chỉ đạo của HLV Lê Đức Tuấn, Đà Nẵng đang cho thấy họ không hề yếu hơn bất cứ đội nào trong nhóm cuối bảng. Nhưng hành trình phía trước vẫn còn gian nan. Đội bóng sông Hàn cần tối thiểu 2 chiến thắng trong 3 vòng còn lại để đạt ngưỡng điểm an toàn. Họ sẽ phải gặp những đối thủ cũng đang khát điểm. Mỗi trận đấu vì vậy đều là chung kết.

Nếu trụ hạng thành công, Đà Nẵng sẽ trở thành biểu tượng mới của V.League, nơi mà tinh thần chiến đấu đến giây cuối cùng được tưởng thưởng xứng đáng. Còn nếu thất bại, hành trình hồi sinh của họ vẫn sẽ được nhớ đến như một trong những nỗ lực đẹp nhất mà một đội bóng từng tạo ra bên bờ vực thẳm. Dù kết cục ra sao, Đà Nẵng đã gửi đi một thông điệp không thể rõ ràng hơn: Không ai bị đánh bại cho đến khi chính họ buông xuôi.■

HLV Văn Sỹ Sơn xin từ chức

Sau thất bại 0-1 trước SHB Đà Nẵng tại vòng 23, HLV Văn Sỹ Sơn đã gửi tin nhắn xin từ chức với lãnh đạo CLB Quảng Nam. Ông nhận trách nhiệm về chuỗi phong độ kém cỏi và cho rằng đội cần một luồng sinh khí mới từ vị trí HLV trưởng. "Tôi xin lùi lại để đội bóng có sự thay đổi. CLB Quảng Nam cần một HLV mới, điều đó sẽ tốt hơn cho cầu thủ trong giai đoạn này", HLV Văn Sỹ Sơn chia sẻ. Tuy nhiên, phía CLB hiện chưa chấp thuận đề nghị này.

Như vậy, HLV Văn Sỹ Sơn là nhà cầm quân thứ hai ở vòng 23 xin từ chức. Trước đó, HLV Tomislav Steinbruckner (CLB Đông Á Thanh Hóa) cũng đệ đơn sau trận thua Hải Phòng, nhưng sau đó được giữ lại.

K.H

Ninh Bình thăng hạng

Chiến thắng 3-0 trước Trẻ TP.HCM ở vòng 19 giúp Ninh Bình chính thức giành quyền lên chơi V.League 2025/2026 trước 3 vòng đấu. Các bàn thắng được ghi do công Văn Thành, Đinh Thanh Bình và Quốc Việt. Trong khi đó, cặp đấu giữa PVF CAND và Bình Phước kết thúc với tỉ số hòa 0-0, qua đó giúp Bình Phước duy trì cách biệt 7 điểm với chính PVF CAND. Đội bóng của Công Phượng suýt có bàn thắng ở phút 82, nhưng bị VAR từ chối. Với 41 điểm, Bình Phước gần như chắc suất đá trận play-off thăng hạng với đội đứng áp chót V.League 2024/2025.

Ninh Bình hiện dẫn đầu với 49 điểm, hơn Bình Phước 8 điểm và đá ít hơn 1 trận. Cuộc đua giành suất đá play-off hạng Nhất 2025 đang bước vào giai đoạn quyết định.

Đ.X

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 33 ngõ 294/2 Kim Mã, Q. Ba Đình, Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 370/GP-BTTTT ngày 05/7/2016 của Bộ Thông tin và Truyền thông

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, P. Võ Thị Sáu, Q.3, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Phương Sài, TP Nha Trang, Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, Q. Sơn Trà, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798

● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam

GIÁ: 5.000đ

Chính sách miễn thị thực giữa Uzbekistan và Trung Quốc

Tại sự kiện "Giới thiệu về Du lịch, Ẩm thực và Văn hóa Uzbekistan" tại Bắc Kinh do Đại sứ quán Cộng hòa Uzbekistan tại Trung Quốc tổ chức. Saidkamol Agzamkhodjaev, cố vấn của đại sứ quán đã thông báo chính sách miễn thị thực 30 ngày giữa Uzbekistan và Trung Quốc sẽ có hiệu lực vào ngày 1.6.

Để tạo ra môi trường thoải mái, thuận lợi cho khách du lịch Trung Quốc, hệ thống "Thân thiện với Trung Quốc" cũng đang được triển khai tích cực tại Uzbekistan như lắp đặt biển báo tại các sân bay, khách sạn và nhà hàng bằng tiếng Trung cùng với đội ngũ nhân viên nói tiếng Trung.

P.V

Phim Thái Lan gây ấn tượng tại LHP Cannes

Các nhà làm phim Thái Lan đã gây ấn tượng mạnh tại LHP Cannes 2025 khi thu về hơn 227 triệu baht chỉ sau 3 ngày cấp phép chiếu phim. Cục Xúc tiến Thương mại Quốc tế (DITP) cho biết phim kinh dị, phim tình cảm lãng mạn và phim truyền hình hành động đã thu hút sự quan tâm mạnh mẽ từ người mua bản quyền phân phối trên toàn thế giới, nhiều nhất ở châu Âu, châu Mỹ và châu Á. Đáng chú ý, phim kinh dị đặc biệt được ưa chuộng với một số phim được bán cho các nền tảng phát trực tuyến và đài truyền hình.

Tổng giám đốc DITP Phusit Ratanakul Sereroengrit cho biết, thành công này phản ánh nhu cầu ngày càng tăng trên toàn cầu đối với truyện kể Thái Lan, đặc biệt là các thể loại kết hợp nét độc đáo về văn hóa với sức hấp dẫn phổ biến.

M.PHẠM

Xu hướng sử dụng tiền mặt giảm mạnh tại Hàn Quốc

Việc sử dụng tiền mặt tại Hàn Quốc đã giảm mạnh, khi ngày càng nhiều người tiêu dùng chuyển sang các phương thức thanh toán không dùng tiền mặt. Cuộc khảo sát toàn quốc của Ngân hàng Hàn Quốc (BOK) được thực hiện đối với 3.500 người lớn từ 19 tuổi trở lên cho thấy, tiền mặt chỉ chiếm 15,9% trong tổng số các khoản thanh toán vào năm ngoái, con số này cho thấy tỷ lệ sử dụng tiền mặt đã giảm đều đặn từ năm 2013 trở lại đây.

Với việc giảm sử dụng tiền mặt, nhiều cửa hàng, chẳng hạn như ki-ốt không người lái, không còn chấp nhận tiền mặt nữa. Xe buýt không chấp nhận tiền mặt cũng đang gia tăng.

P.V

Thái Lan chật vật hút khách Trung Quốc

P.MINH

Du lịch Thái Lan đang đối mặt thực tế đáng lo ngại đó là lượng du khách Trung Quốc giảm mạnh, ảnh hưởng trực tiếp đến doanh thu và hoạt động tại các điểm đến trọng yếu. Chính phủ Thái Lan buộc phải tung loạt giải pháp khẩn cấp để cứu thị trường du lịch chủ lực này.

Lượng khách du lịch Trung Quốc đến Thái Lan giảm mạnh — Ảnh: SCMP

Theo tờ báo tiếng Thái *Krungthep Turakij*, Thái Lan chỉ đón 1,33 triệu du khách Trung Quốc trong 3 tháng đầu năm, đánh dấu mức giảm 24% so với cùng kỳ. Ngay cả khi lượng du khách đến hằng ngày phục hồi lên từ 10.000 đến 15.000 người trong thời gian còn lại của năm nay, thì tổng số du khách Trung Quốc đến cả năm sẽ chỉ đạt 4,2 triệu đến 5,5 triệu, thấp hơn nhiều so với mục tiêu 7 triệu của chính phủ và ít hơn 6,7 triệu lượt du khách đến vào năm ngoái.

Thành phố biển Pattaya của Thái Lan từng có cuộc sống về đêm sôi động và thu hút đông du khách quốc tế, thì giờ đây vắng bóng đáng kể lượng du khách Trung Quốc giàu có, vốn từng lấp đầy các khách sạn hạng sang tại Pattaya trước đây. Những nhà hàng và trung tâm mua sắm cao cấp cũng chứng kiến sự sụt giảm lượng khách Trung Quốc chi tiêu nhiều, ảnh hưởng đến lợi nhuận.

Tờ *Pattaya Mail* nhận định, cuộc sống về đêm của thành phố Pattaya đang dần lỗi thời, dường như ngày càng không còn phù hợp với thị hiếu của những du khách Trung Quốc hiện đại, giàu có. Thay vào đó, du khách Trung Quốc đang có xu hướng tìm kiếm nhiều trải nghiệm du lịch sinh thái, chăm sóc sức khỏe và văn hóa "có thể đăng lên mạng xã hội" hơn.

Theo bà Pattaraanong Na Chiangmai, Giám đốc điều hành Khu vực phía Bắc của Tổng cục Du lịch Thái Lan (TAT), thị trường khách Trung Quốc của nước này đang trong tình trạng "khủng hoảng chồng chất khủng hoảng". Bà không chỉ nêu ra những lo ngại về an toàn từ những vụ bắt cóc và trận động đất gần đây, mà còn nói về những căng thẳng địa chính trị và chiến tranh thương mại đã gây ra hậu quả này.

Ông SisdivachrCheewarattanaporn, cố vấn của Hiệp hội các đại lý du lịch Thái Lan cho biết, Thái lan đang phải đối mặt với cuộc khủng hoảng tồi tệ nhất tại thị trường Trung Quốc. Tình hình hiện nay khó khăn hơn vì thị trường bị ảnh hưởng bởi một số yếu tố tiêu cực đó là chính sách thúc đẩy các chuyến đi trong nước của Trung Quốc.

Trước tình hình đó, TAT đang chuẩn bị triển khai các chuyến đi làm quen (familiarization trips), mời khoảng 600 đại lý du lịch và những người có tầm ảnh hưởng từ hơn 30 tỉnh, thành của Trung Quốc nhằm kích cầu du lịch theo nhóm. Hiệp hội các đại lý lữ hành Thái Lan (ATTA) cũng đã đệ trình một đề xuất lên TAT và chính phủ yêu cầu trợ cấp trị giá 320 triệu baht để tăng lượng khách Trung Quốc.

Bộ Du lịch và Thể thao Thái Lan cam kết sẽ giải quyết các mối quan ngại mà khách du lịch nước ngoài nêu ra tại "xứ sở Chùa Vàng", bao gồm cả tình trạng "hét giá" tràn lan tại các địa điểm du lịch, sau khi xuất hiện nhiều phàn nàn trên mạng xã hội thời gian gần đây.

Bộ trưởng Du lịch và Thể thao Thái Lan Sorawong Thienthong cho biết, khách du lịch có thể gửi yêu cầu hỗ trợ thông qua ứng dụng Cảnh sát du lịch Thái Lan và một trung tâm hỗ trợ khách du lịch đã được thành lập tại mọi tỉnh để hỗ trợ du khách. Bên cạnh đó, các quan chức tin rằng thẻ nhập cảnh số Thái Lan (TDAC) mới khi có hiệu lực giúp theo dõi hành trình của khách du lịch nước ngoài và ngăn chặn mọi hành vi sai trái.

Như một động thái thể hiện sự tích cực, Bộ trưởng Sorawong Thienthong tiếp tục cho biết, Thủ tướng Thái Lan sẽ sớm có cuộc thảo luận với các đảng trong liên minh cầm quyền về dự luật hợp pháp hóa casino trước khi đệ trình Quốc hội xem xét trong phiên họp tháng 7.2025. Cơ quan chức năng Thái Lan dự tính, việc phát triển các khu phức hợp giải trí có dịch vụ casino sẽ góp phần tăng lượng khách du lịch đến Thái Lan từ 5% - 10%, tạo ra khoản doanh thu từ 110 tỉ - 230 tỉ baht mỗi năm (3,3 tỉ USD - 6,8 tỉ USD), đồng thời có thể tạo ra 9.000 - 15.000 việc làm mới. ■

GÓC **BÌNH LUẬN**

Thách thức to lớn

LƯƠNG SAN

Việc cắt giảm viện trợ, xung đột, biến đổi khí hậu và cú sốc kinh tế là những nguyên nhân khiến tình trạng mất an ninh lương thực trên toàn cầu ngày càng trở nên nghiêm trọng và tiếp tục gia tăng ở mức báo động.

Theo Báo cáo toàn cầu mới nhất về khủng hoảng lương thực (GRFC), những tác động trên đã khiến thêm 13,7 triệu người rơi vào tình trạng mất an ninh lương thực kinh niên vào năm ngoái và gần 300 triệu người có nguy cơ tử vong do nạn đói. Đây là năm thứ sáu liên tiếp số người phải đối mặt với "mức độ mất an ninh lương thực nghiêm trọng" tăng lên đạt 295,3 triệu người, .

Số người phải đối mặt với tình trạng thiếu lương thực kinh niên nhất do Liên Hợp Quốc hỗ trợ đã tăng gấp đôi vào năm ngoái. Hơn 95% trong số họ sống ở Dải Gaza hoặc Sudan, mặc dù Haiti, Mali và Nam Sudan cũng có một lượng lớn dân số phải chịu tình trạng thiếu lương thực tương tự. Ở Sudan, cuộc xung đột ngày càng tồi tệ dẫn đến gần 25 triệu người phải đối mặt với tình trạng mất an ninh lương thực nghiêm trọng. Còn tại Dải Gaza, tình hình cũng xấu đi khi các chuyên gia nhận định rằng, một nửa dân số sẽ phải đối mặt với nạn đói, tử vong, cảnh cùng cực và tỷ lệ suy dinh dưỡng cấp tính cao.

Việc cắt giảm tài trợ đột ngột trong năm nay, đặc biệt là Cơ quan Phát triển Quốc tế Mỹ (USAID) cũng đã phá hủy các dịch vụ dinh dưỡng cho hơn 14 triệu trẻ em ở các quốc gia như Sudan, Yemen và Haiti, khiến các em dễ bị suy dinh dưỡng nghiêm trọng và tử vong.

Khủng hoảng an ninh lương thực đã và đang trở thành một thách thức to lớn trong bối cảnh các cuộc xung đột trên toàn cầu ngày càng diễn biến phức tạp và leo thang. Tình trạng bất ổn này càng trở nên trầm trọng hơn do thế giới đang liên tiếp chứng kiến các hiện tượng thời tiết cực đoan theo chiều hướng nghiêm trọng hơn và thực tế là cả những cú sốc kinh tế.

Trước các thách thức to lớn của khủng hoảng lương thực đến người dân toàn cầu, các quan chức, chuyên gia kêu gọi cần thay đổi cách tiếp cận, tăng cường đầu tư cho các hoạt động, đảm bảo an ninh lương thực theo hướng hiệu quả, bền vững hơn.■